

Jurnalul Oficial al Uniunii Europene

C 528

Ediția în limba română

Comunicări și informări

Anul 64

30 decembrie 2021

Cuprins

II *Comunicări*

COMUNICĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

Comisia Europeană

2021/C 528/01	Comunicare a Comisiei care completează Orientările privind anumite măsuri de ajutor de stat acordate în contextul sistemului de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră după 2021	1
2021/C 528/02	Comunicarea Comisiei – Criterii pentru analiza compatibilității cu piața internă a ajutorului de stat destinat să promoveze realizarea unor proiecte importante de interes european comun	10
2021/C 528/03	Comunicare a comisiei – DOCUMENT DE ORIENTARE revizuit – Regimul UE care reglementează comerțul cu fildeș	19

IV *Informări*

INFORMĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

Comisia Europeană

2021/C 528/04	Rata de schimb a monedei euro — 29 decembrie 2021	36
---------------	---	----

RO

II

(Comunicări)

COMUNICĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI
ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

COMISIA EUROPEANĂ

Comunicare a Comisiei care completează Orientările privind anumite măsuri de ajutor de stat acordate în contextul sistemului de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră după 2021

(2021/C 528/01)

Comunicarea Comisiei din 21 septembrie 2020 – „Orientări privind anumite măsuri de ajutor de stat acordate în contextul sistemului de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră după 2021” ⁽¹⁾ – este completată după cum urmează:

(1) La punctul 15 subpunctul 15, se introduce cifra „80” în locul mențiunii „[...]” și se adaugă două paragrafe, astfel încât definiția respectivă să prevadă următoarele:

„(15) «valoarea alternativă de referință privind eficiența consumului de energie electrică» înseamnă 80 % din consumul efectiv de energie electrică, stabilită prin decizie a Comisiei alături de valorile de referință privind eficiența consumului de energie electrică. Acest parametru corespunde efortului mediu de reducere impus de aplicarea valorilor de referință privind eficiența consumului de energie electrică (consumul de energie electrică de referință/consumul mediu de energie electrică). Se aplică tuturor produselor care se încadrează în sectoarele eligibile, dar pentru care nu este definită o valoare de referință privind eficiența consumului de energie electrică.

Valoarea alternativă de referință privind eficiența consumului de energie electrică se reduce (începând cu anul t = 2022) cu 1,09 % pe an, în conformitate cu formula stabilită în anexa II – „Valori de referință actualizate privind eficiența consumului de energie electrică pentru anumite produse menționate în anexa I”.

(2) La punctul 28 litera (b), se completează descrierea factorului C_t utilizat în formulă, astfel încât punctul respectiv să prevadă următoarele:

„(b) În cazul în care valorile de referință privind eficiența consumului de energie electrică enumerate în anexa II nu se aplică produselor fabricate de beneficiar, ajutorul maxim care trebuie plătit în cazul fiecărei instalații pentru costurile suportate în anul t este egal cu:

$$A_{\max_t} = A_i \times C_t \times P_{t-1} \times EF \times AEC_t$$

În această formulă, A_i este intensitatea ajutorului, exprimată ca fracție (de exemplu, 0,75); C_t este factorul de emisie de CO_2 aplicabil sau factorul de emisie de CO_2 bazat pe piață (tCO_2/MWh) (în anul t); P_{t-1} este prețul EUA la termen în anul t-1 (EUR/ tCO_2); EF este valoarea alternativă de referință privind eficiența consumului de energie electrică, astfel cum este definită la punctul 15 subpunctul 15, iar AEC reprezintă consumul efectiv de energie electrică (MWh) în anul t.”

(3) În tabelul din anexa I, descrierea sectorului care intră sub incidența codului NACE 20.16.40.15 este completată/modificată, astfel încât descrierea respectivă să prevadă următoarele:

„Polietilenglicoli și alți polieteralcooli, în forme primare”.

(4) Se introduce următoarea anexă II:

⁽¹⁾ JO C 317, 25.9.2020, p. 5.

Valori de referință privind eficiența consumului de energie electrică și rate anuale de reducere pentru produsele menționate în anexa I

— **Valori de referință privind eficiența consumului de energie electrică pentru produsele menționate în anexa I care fac obiectul interschimbabilității combustibilului și a energiei electrice:**

Produsele pentru care s-a instituit, în secțiunea 2 din anexa I la Regulamentul delegat (UE) 2019/331, interschimbabilitatea combustibilului și a energiei electrice.

În anexa I, Regulamentul delegat (UE) 2019/331 a stabilit că, în cazul anumitor produse, combustibilul poate fi substituit energiei electrice și viceversa. Pentru produsele respective, nu este oportun să se stabilească o valoare de referință pe baza unității MWh/t produs. În schimb, punctul de plecare îl constituie curbele specifice ale emisiilor de gaze cu efect de seră derivate pentru emisiile directe. Pentru produsele respective, referințele pentru produse au fost determinate pe baza sumei emisiilor directe (rezultate din consumul de energie și emisiile de proces), precum și a emisiilor indirecte care rezultă din utilizarea părții interschimbabile a energiei electrice.

În cazurile menționate, factorul «E» utilizat în formula de calcul pentru ajutorul maxim, la care se face referire la punctul 28 litera (a) din prezentele orientări se înlocuiește cu textul de mai jos, care convertește referința pentru produse prevăzută în Regulamentul delegat (UE) 2019/331 într-o valoare de referință privind eficiența consumului de energie electrică pe baza unui factor mediu european de emisie de CO₂ de 0,376 tCO₂/MWh:

actuala referință pentru produse menționată în secțiunea 2 din anexa la Regulamentul (UE) 2021/447 (în tCO₂/t) × partea din emisiile indirecte relevante pe parcursul perioadei de referință (%) / 0,376 (tCO₂/MWh).

Valorile de referință privind eficiența consumului de energie electrică care urmează să fie aplicate în perioada 2021-2025 pentru produsele care fac obiectul interschimbabilității combustibilului și a energiei electrice sunt prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/447 din 12 martie 2021 de stabilire a valorilor de referință revizuite pentru alocarea cu titlu gratuit a certificatelor de emisii pentru perioada 2021-2025, în temeiul articolului 10a alineatul (2) din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului.

— **Valori de referință privind eficiența consumului de energie electrică pentru produsele menționate în anexa I care nu sunt incluse în tabelul 1 din anexa respectivă**

Valoarea alternativă de referință privind eficiența consumului de energie electrică, astfel cum este definită la punctul 15 subpunctul 15 din prezentele orientări, se aplică tuturor produselor eligibile menționate în anexa I pentru care nu este definită o valoare de referință privind eficiența consumului de energie electrică.

— **Valori de referință actualizate privind eficiența consumului de energie electrică pentru anumite produse menționate în anexa I**

În tabelul 1 sunt enumerate valorile de referință care ar trebui utilizate ca punct de plecare pentru determinarea valorii de referință privind eficiența consumului de energie electrică aplicabile pentru un anumit an, ținând seama de rata anuală de reducere corespunzătoare.

Respectiva rată anuală de reducere descrie măsura în care valorile de referință vor fi reduse în mod automat anual. Cu excepția cazului în care se prevede altfel în tabelul 1, toate valorile de referință privind eficiența consumului de energie electrică (inclusiv «valoarea alternativă de referință privind eficiența consumului de energie electrică») se reduc (începând cu anul t = 2022) cu 1,09 % pe an, conform următoarei formule:

valoarea de referință privind eficiența consumului de energie electrică aplicabilă în (anul t) = valoarea de referință în 2021 * (1 + rata anuală de reducere)^(anul t - 2021)

Tabelul 1

Valori de referință privind eficiența consumului de energie electrică pentru anumite produse menționate în anexa I

NACE4	Referința pentru produse	Valoarea de referință în 2021	Unitate de referință	Unitate de producție	Rata anuală de reducere [%]	Definiția produsului	Procesele acoperite de referința pentru produse	Codul Prodcom relevant	Descriere
17.11	Pastă chimică din lemn	0,904	MWh/t 90 % sdt	Tonă de pastă chimică din lemn	1,09	Pastă chimică din lemn, de dizolvare	Toate procesele legate direct sau indirect de producția de pastă chimică, inclusiv uscarea, spălarea și sortarea, precum și albirea	17.11.11.00	Pastă chimică din lemn, de dizolvare
17.11	Pastă chimică din lemn	0,329	MWh/t 90 % sdt	Tonă de pastă chimică din lemn	1,09	Pastă chimică din lemn, cu sodă sau cu sulfat, alta decât pasta de dizolvare		17.11.12.00	Pastă chimică din lemn, cu sodă sau cu sulfat, alta decât pasta de dizolvare
17.11	Pastă chimică din lemn	0,443	MWh/t 90 % sdt	Tonă de pastă chimică din lemn	1,09	Pastă chimică din lemn, cu bisulfite, alta decât pasta de dizolvare		17.11.13.00	Pastă chimică din lemn, cu bisulfite, alta decât pasta de dizolvare
17.11	Pastă semichimică din lemn	0,443	MWh/t 90 % sdt	Tonă de pastă semichimică din lemn	1,09	Pastă semichimică din lemn		17.11.14.00	Paste mecanice din lemn; paste semichimice din lemn; paste din materiale fibrocelulozice, altele decât lemnul
17.11	Pastă mecanică	Abordarea alternativă			1,09	Pastă mecanică	Toate procesele legate direct sau indirect de producția de pastă mecanică, inclusiv tratarea lemnului, rafinarea, spălarea, albirea, recuperarea căldurii		
17.11	Hârtie reciclabilă	0,260	MWh/t 90 % sdt	Tonă de hârtie reciclabilă	1,09	Hârtie reciclabilă	Toate procesele legate direct sau indirect de producția de hârtie reciclabilă, inclusiv îngroșarea, dispersarea și albirea		
17.11	Hârtie reciclabilă descernelizată	0,390	MWh/t 90 % sdt	Tonă de hârtie reciclabilă descernelizată	1,09	Hârtie reciclabilă descernelizată			

17.12	Hârtie de ziar	0,801	MWh/t produs	Tonă de hârtie de ziar	1,09	Hârtie de ziar	Toate procesele legate direct sau indirect de producția de hârtie, inclusiv rafinarea, presarea și uscarea termică	17.12.11.00	Hârtie de ziar
17.12	Hârtie fină necretată	0,645	MWh/t produs	Tonă de hârtie fină necretată	1,09	Hârtie fină necretată		17.12.12.00 17.12.13.00 17.12.14.10 17.12.14.35 17.12.14.39 17.12.14.50 17.12.14.70	Hârtie fină necretată
17.12	Hârtie fină cretată	0,538	MWh/t produs	Tonă de hârtie fină cretată	1,09	Hârtie fină cretată		17.12.73.35 17.12.73.37 17.12.73.60 17.12.73.75 17.12.73.79 17.12.76.00	Hârtie fină cretată
17.12	Hârtie «tissue»	0,925	MWh/t produs	Tonă de hârtie «tissue»	1,09	Hârtie «tissue»		17.12.20.30 17.12.20.55 17.12.20.57 17.12.20.90	Hârtie «tissue»
17.12	Hârtie «testliner» și hârtie pentru caneluri	0,260	MWh/t produs	Tonă de hârtie	1,09	Hârtie «testliner» și hârtie pentru caneluri		17.12.33.00 17.12.34.00 17.12.35.20 17.12.35.40	Hârtie «testliner» și hârtie pentru caneluri
17.12	Carton necretat	0,268	MWh/t produs	Tonă de carton	1,09	Carton necretat		17.12.31.00 17.12.32.00 17.12.42.60 17.12.42.80 17.12.51.10 17.12.59.10	Carton necretat
17.12	Carton cretat	0,403	MWh/t produs	Tonă de carton	1,09	Carton cretat		17.12.75.00 17.12.77.55 17.12.77.59 17.12.78.20 17.12.78.50	Carton cretat

								17.12.79.53 17.12.79.55	
20.13	Acid sulfuric	0,056	MWh/t produs	Tonă de acid sulfuric	1,09	Acid sulfuric; oleum	Toate procesele legate direct sau indirect de producția de acid sulfuric	20.13.24.34	Acid sulfuric; oleum
20.13	Clor	1,846	MWh/t produs	Tonă de clor	1,09	Clor	Toate procesele legate direct sau indirect de unitatea de electroliză, inclusiv dispozitivele auxiliare	20.13.21.11	Clor
20.13	Siliciu	11,87	MWh/t produs	Tonă de siliciu	1,09	Siliciu. Alte produse decât cele cu un conținut în greutate de minimum 99,99 % siliciu	Toate procesele legate direct sau indirect de producția de siliciu	20.13.21.70	Siliciu. Alte produse decât cele cu un conținut în greutate de minimum 99,99 % siliciu
20.13	Siliciu	60	MWh/t produs	Tonă de siliciu	1,09	Siliciu. Cu un conținut în greutate de minim 99,99 % siliciu	Toate procesele legate direct sau indirect de furnal, inclusiv dispozitivele auxiliare	20.13.21.60	Siliciu. Cu un conținut în greutate de minim 99,99 % siliciu
20.13	Carbură de siliciu	6,2	MWh/t produs	Tonă de carbură de siliciu	1,09	Siliciu. Carburi de siliciu, cu compoziție chimică definită sau nu	Toate procesele legate direct sau indirect de producția de carbură de siliciu	20.13.64.10	Siliciu. Carburi de siliciu, cu compoziție chimică definită sau nu
24.10	Oțel de convertizor obținut cu insuflare de oxigen	0,03385	MWh/t produs	Tonă de oțel brut (turnat)	0,60	Oțel brut: oțel nealiat produs prin alte procedee decât în furnale electrice	Metalurgia secundară, instalațiile de preîncălzire a materialelor refractare, instalațiile auxiliare și instalațiile de turnare până la tăierea produselor de oțel brut	24.10.T1.22	Oțel brut: oțel nealiat produs prin alte procedee decât în furnale electrice
24.10						Oțel brut: oțel aliat, altul decât oțelul inoxidabil, produs prin alte procedee decât în furnale electrice		24.10.T1.32	Oțel brut: oțel aliat, altul decât oțelul inoxidabil, produs prin alte procedee decât în furnale electrice

24.10						Oțel brut: oțel inoxidabil și termorezistent, produs prin alte procedee decât în furnale electrice		24.12.T1.42	Oțel brut: oțel inoxidabil și termorezistent, produs prin alte procedee decât în furnale electrice
24.10	Feromangan	2,2	MWh/t produs	Feromangan, care conține, în greutate, peste 2 % carbon	2,03	Feromangan, care conține, în greutate, peste 2 % carbon, cu o granulație de maximum 5 mm și cu un conținut de mangan de peste 65 % din greutate		24.10.12.10	Feromangan, care conține, în greutate, peste 2 % carbon, cu o granulație de maximum 5 mm și cu un conținut de mangan de peste 65 % din greutate
24.10				Feromangan, care conține, în greutate, peste 2 % carbon		Alt tip de feromangan, care conține, în greutate, peste 2 % carbon (cu excepția feromanganului cu o granulație de maximum 5 mm și cu un conținut de mangan de peste 65 % din greutate)		24.10.12.20	Alt tip de feromangan, care conține, în greutate, peste 2 % carbon (cu excepția feromanganului cu o granulație de maximum 5 mm și cu un conținut de mangan de peste 65 % din greutate)
24.10	Feromangan	1,4	MWh/t produs	Feromangan, care conține, în greutate, maximum 2 % carbon	1,09	Alt tip de feromangan, care conține, în greutate, maximum 2 % carbon		24.10.12.25	Alt tip de feromangan, care conține, în greutate, maximum 2 % carbon
24.10	Ferosiliciu	8,54	MWh/t produs	Ferosiliciu, care conține, în greutate, peste 55 % siliciu	1,09	Ferosiliciu, care conține, în greutate, peste 55 % siliciu		24.10.12.35	Ferosiliciu, care conține, în greutate, peste 55 % siliciu

24.10	Ferosiliciu	Abordarea alternativă			1,09			24.10.12.36	Ferosiliciu, care conține, în greutate, maximum 55 % siliciu și minimum 4 %, dar maximum 10 % magneziu
24.10	Feronichel	9,28	MWh/t produs	Feronichel	1,09	Feronichel		24.10.12.40	Feronichel
24.10	Ferosiliciu-mangan	3,419	MWh/t produs	Ferosiliciu-mangan	1,12	Ferosiliciu-mangan		24.10.12.45	Ferosiliciu-mangan
24.42	Aluminiu primar	13,90	MWh/t produs	Aluminiu sub formă brută, nealiat	0,25	Aluminiu sub formă brută, nealiat, rezultat din electroliză.	Aluminiu sub formă brută, nealiat, rezultat din electroliză, inclusiv unitățile de control al producției, procesele auxiliare și hala de turnare. Include, de asemenea, instalația de producție a anozilor (prearși). În cazul în care sunt furnizați anozii dintr-un atelier de sine stătător din UE, această instalație nu ar trebui să beneficieze de o compensație. În cazul în care anozii sunt produși în afara UE, poate fi aplicată o corecție.	24.42.11.30	Aluminiu sub formă brută, nealiat [cu excepția celui sub formă de pulberi și de fulgi (paiete)]
								24.42.11.53	Aliaje primare de aluminiu brut (exceptând aluminiul sub formă de pulbere și de solzi)
								24.42.11.54	Aliaje de aluminiu brut [cu excepția aluminiului sub formă de pulberi și de fulgi (paiete)]
24.42	Alumină (rafinare)	0,20	MWh/t produs	alumină	1,11		Toate procesele legate direct sau indirect de producția de alumină	24.42.12.00	Oxid de aluminiu (exceptând corindonul artificial)
24.43	Electroliza zincului	3,994	MWh/t produs	zinc	0,01	Zinc primar	Toate procesele legate direct sau indirect de unitatea de electroliză a zincului, inclusiv dispozitivele auxiliare	24.43.12.30	Zinc brut, nealiat (exceptând zincul sub formă de praf, pulberi și solzi)
								24.43.12.50	Aliaje de zinc brut (exceptând zincul sub formă de praf, pulberi și solzi)

24.44	Cupru rafinat sub formă brută	0,31	MWh/t produs	Catozi din cupru	1,09	Catozi din cupru	Toate procesele legate direct sau indirect de procesul electrolitic de rafinare, inclusiv turnarea anodului <i>in situ</i> , după caz	24.44.13.30	Cupru brut, nealiat, rafinat (cu excepția produselor laminate, extrudate sau forjate)”
-------	-------------------------------	------	--------------	------------------	------	------------------	---	-------------	--

(5) În anexa III, datele numerice se introduc în a treia coloană a tabelului, astfel încât anexa respectivă să prevadă următoarele,:

„ANEXA III

Factori maximi ai emisiilor de CO₂ la nivel regional în diferite zone geografice (tCO₂/MWh)

Zone		Factorul aplicabil de emisie de CO ₂
Zona Mării Adriatice	Croația, Slovenia	0,69
Peninsula Iberică	Spania, Portugalia	0,53
Țările baltice	Lituania, Letonia, Estonia	0,75
Europa Centrală și de Vest	Austria, Germania, Luxemburg	0,72
Țările nordice	Suedia, Finlanda	0,58
Cehia-Slovacia	Cehia, Slovacia	0,85
Belgia		0,36
Bulgaria		0,98
Danemarca		0,52
Irlanda		0,49
Grecia		0,73
Franța		0,44
Italia		0,46
Cipru		0,70
Ungaria		0,58
Malta		0,40
Țările de Jos		0,45
Polonia		0,81
România		0,96”

COMUNICAREA COMISIEI**Criterii pentru analiza compatibilității cu piața internă a ajutorului de stat destinat să promoveze realizarea unor proiecte importante de interes european comun**

(2021/C 528/02)

1. INTRODUCERE

1. Prezenta comunicare furnizează orientări privind evaluarea, în temeiul normelor Uniunii privind ajutoarele de stat, a finanțării publice a proiectelor importante de interes european comun (PIIEC).
2. PIIEC pot aduce o contribuție foarte importantă la creșterea economică durabilă, crearea de locuri de muncă, competitivitate și reziliență pentru industria și economia Uniunii și pot consolida autonomia strategică deschisă a acesteia, permițând proiecte inovatoare și de infrastructură revoluționare prin cooperare transfrontalieră și cu efecte de propagare pozitive asupra pieței interne și a societății în ansamblu.
3. PIIEC fac posibilă reunirea cunoștințelor, a expertizei, a resurselor financiare și a actorilor economici din întreaga Uniune, pentru a remedia disfuncționalitățile importante ale pieței sau pe cele de la nivel sistemic ori pentru a răspunde provocărilor de la nivelul societății la care nu s-ar putea găsi soluții în lipsa acestor proiecte. Aceste inițiative sunt menite să reunească sectorul public și pe cel privat pentru a întreprinde proiecte pe scară largă, care să aducă beneficii importante Uniunii și cetățenilor săi.
4. PIIEC pot sta la baza tuturor politicilor și acțiunilor care vizează să îndeplinească obiective europene comune, în special Pactul verde european ⁽¹⁾, Strategia digitală ⁽²⁾ și deceniul digital ⁽³⁾, Noua strategie industrială pentru Europa ⁽⁴⁾ și actualizarea sa ⁽⁵⁾, Strategia europeană pentru date ⁽⁶⁾ și Next Generation EU ⁽⁷⁾. PIIEC pot contribui, de asemenea, la o redresare durabilă în urma unor perturbări economice grave, cum ar fi cele cauzate de pandemia de COVID-19, și pot sprijini eforturile de consolidare a rezilienței sociale și economice a Uniunii.
5. Având în vedere Noua strategie industrială actualizată și Strategia privind întreprinderile mici și mijlocii (IMM) ⁽⁸⁾, este important ca IMM-urile și întreprinderile nou-înființate să poată participa la PIIEC și să beneficieze de acestea. În evaluarea sa, Comisia va lua în considerare orice circumstanțe care indică faptul că este mai puțin probabil ca ajutorul notificat să denatureze în mod nejustificat concurența, de exemplu din cauza cuantumului său.
6. Realizarea PIIEC necesită de multe ori o participare semnificativă din partea autorităților publice, de fiecare dată când, în absența acesteia, astfel de proiecte nu ar putea obține finanțare de pe piață. Prezenta comunicare stabilește normele care se aplică în cazul în care finanțarea publică a unor astfel de proiecte reprezintă ajutor de stat, pentru ca ajutorul de stat pentru PIIEC să fie considerat compatibil cu piața internă. În special, normele vizează asigurarea faptului că un astfel de ajutor nu va afecta negativ în mod nejustificat condițiile schimburilor comerciale dintre statele membre și limitarea la minimumul necesar a efectelor unui astfel de ajutor asupra schimburilor comerciale și asupra concurenței.
7. Articolul 107 alineatul (3) litera (b) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene prevede că ajutoarele destinate să promoveze realizarea unui proiect important de interes european comun pot fi considerate compatibile cu piața internă. În consecință, prezenta comunicare stabilește orientări în ceea ce privește criteriile pe care Comisia le va aplica pentru evaluarea ajutoarelor de stat acordate pentru a promova realizarea PIIEC. Mai întâi, în comunicare se stabilește domeniul de aplicare al acesteia, după care se prezintă o listă de criterii pe care Comisia o va folosi pentru a evalua natura și importanța PIIEC în scopul aplicării articolului 107 alineatul (3) litera (b) din tratat. În continuare, se explică modul în care Comisia va evalua compatibilitatea finanțării publice a PIIEC cu normele privind ajutoarele de stat.

⁽¹⁾ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „Pactul verde european”, COM(2019) 640 final, 11 decembrie 2019.

⁽²⁾ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „Conturarea viitorului digital al Europei”, COM(2020) 67 final, 19 februarie 2020.

⁽³⁾ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „Busola pentru dimensiunea digitală 2030: modelul european pentru deceniul digital”, COM(2021) 118 final, 9 martie 2021.

⁽⁴⁾ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „O nouă Strategie industrială pentru Europa”, COM(2020) 102 final, 10 martie 2020.

⁽⁵⁾ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „Actualizarea noii Strategii industriale 2020: construirea unei piețe unice mai puternice pentru a sprijini redresarea Europei”, COM (2021) 350 final, 5 mai 2021.

⁽⁶⁾ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „O strategie europeană privind datele”, COM(2020) 66 final, 19 februarie 2020.

⁽⁷⁾ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „Acum este momentul Europei: să reparăm prejudiciile aduse de criză și să pregătim viitorul pentru noua generație”, COM(2020) 456 final, 27 mai 2020.

⁽⁸⁾ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „O strategie pentru IMM-uri pentru o Europă sustenabilă și digitală”, COM(2020) 103 final, 10 martie 2020.

8. Prezenta comunicare nu exclude posibilitatea ca ajutoarele destinate să promoveze realizarea unor PIIEC să fie considerate compatibile cu piața internă și pe baza altor dispoziții ale tratatului, în special pe baza articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat. Totuși, este posibil ca aceste dispoziții din tratat să nu abordeze pe deplin relevanța, particularitățile și caracteristicile PIIEC. Acestea pot necesita dispoziții specifice privind eligibilitatea și compatibilitatea, precum și normele procedurale specifice, astfel cum se prevede în prezenta comunicare.

2. DOMENIU DE APLICARE

9. Comisia va aplica principiile expuse în prezenta comunicare în cazul PIIEC din toate sectoarele de activitate economică.
10. Aceste principii nu se aplică:
- (a) măsurilor constând în ajutoare pentru întreprinderile aflate în dificultate, astfel cum sunt definite în Orientările privind salvarea și restructurarea ⁽⁹⁾ sau în orice alte orientări ulterioare, cu excepția întreprinderilor care nu se aflau în dificultate la 31 decembrie 2019, dar care au devenit întreprinderi aflate în dificultate la 1 ianuarie 2020 sau ulterior pe durata aplicării cadrului temporar ⁽¹⁰⁾;
 - (b) măsurilor care constau în ajutoare pentru întreprinderi care fac obiectul unui ordin de recuperare neexecutat în urma unei decizii anterioare a Comisiei, prin care un ajutor este declarat ilegal și incompatibil cu piața internă;
 - (c) măsurilor de ajutor care constituie prin natura lor, prin condițiile în care sunt acordate sau prin metoda de finanțare, o încălcare nedisociabilă a dreptului Uniunii ⁽¹¹⁾, în special:
 - (i) măsurile de ajutor în conformitate cu care acordarea de ajutoare este condiționată de obligația ca beneficiarul să își aibă sediul în statul membru în cauză sau să fie stabilit cu preponderență în statul membru respectiv;
 - (ii) măsurile de ajutor în conformitate cu care acordarea de ajutoare este condiționată de obligația ca beneficiarul să utilizeze bunuri produse la nivel național sau servicii naționale;
 - (iii) măsurile de ajutor care limitează posibilitatea beneficiarului de a utiliza în alte state membre rezultatele obținute din cercetare, dezvoltare și inovare.

3. CRITERII DE ELIGIBILITATE

11. Pentru a stabili dacă un proiect intră sau nu sub incidența articolului 107 alineatul (3) litera (b) din tratat, Comisia va aplica criteriile stabilite în secțiunile 3.1, 3.2 și 3.3 din prezenta comunicare.

3.1. Definiția proiectului

12. Ajutorul propus trebuie să vizeze un singur proiect, care este clar definit în ceea ce privește obiectivele și termenii de punere în aplicare, inclusiv în ceea ce privește participanții și finanțarea ⁽¹²⁾.
13. Comisia poate, de asemenea, considera eligibil un „proiect integrat”, cu alte cuvinte un grup de proiecte individuale inserate într-o structură, o foaie de parcurs sau un program comun, care urmăresc același obiectiv și au la bază o abordare sistemică și coerentă. Componentele individuale ale proiectului integrat pot avea drept obiect niveluri diferite ale lanțului de aprovizionare, dar trebuie să fie complementare și să contribuie semnificativ la atingerea obiectivului european ⁽¹³⁾.

⁽⁹⁾ Orientările privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate (JO C 249, 31.7.2014, p. 1). Astfel cum a fost explicat la punctul 23 din respectivele orientări, având în vedere faptul că însăși existența unei întreprinderi este expusă riscului, o întreprindere aflată în dificultate nu poate fi considerată ca un factor adecvat pentru promovarea altor obiective politice publice înainte ca viabilitatea acesteia să fie asigurată.

⁽¹⁰⁾ Comunicarea a Comisiei: Cadru temporar pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei în contextul actualei epidemii de COVID-19 (JO C 91I, 20.3.2020, p. 1) și modificările sale.

⁽¹¹⁾ A se vedea, de exemplu, cauza C-156/98, Germania/Comisia, 2000, ECLI:EU:C:2000:467, punctul 78 și cauza C-333/07, Régie Networks/Rhone Alpes Bourgogne, 2008, ECLI:EU:C:2008:764, punctele 94-116.

⁽¹²⁾ În cazul cercetării și dezvoltării, atunci când două sau mai multe proiecte nu sunt separabile în mod clar unele de altele și, în special, în cazul în care nu prezintă probabilități independente de succes tehnologic, acestea trebuie considerate ca fiind un singur proiect.

⁽¹³⁾ În cele ce urmează, denumirea de „proiect” se referă atât la proiectele individuale, cât și la proiectele integrate.

3.2. Interesul european comun

3.2.1. Criterii generale cumulative

14. Proiectul trebuie să reprezinte o contribuție importantă concretă, clară și identificabilă la îndeplinirea obiectivelor sau a strategiilor Uniunii și trebuie să aibă un impact semnificativ asupra creșterii durabile, de exemplu prin faptul că are o importanță majoră pentru: Pactul verde european, Strategia digitală, deceniul digital și Strategia europeană privind datele, Noua strategie industrială pentru Europa și actualizarea sa, Next Generation EU, uniunea europeană a sănătății ⁽¹⁴⁾, noul Spațiu european de cercetare pentru cercetare și inovare ⁽¹⁵⁾, noul Plan de acțiune pentru economia circulară ⁽¹⁶⁾ sau îndeplinirea obiectivului Uniunii de a deveni neutră din punct de vedere climatic până în 2050, printre altele.
15. Proiectul trebuie să demonstreze că este conceput pentru a depăși disfuncționalitățile importante ale pieței sau deficiențele sistemice, împiedicând desfășurarea proiectului în aceeași măsură sau în același mod în absența ajutorului, sau provocările societale, care altfel nu ar fi abordate sau remediate în mod corespunzător.
16. Cu excepția cazului în care un număr mai mic este justificat de natura proiectului ⁽¹⁷⁾, acesta trebuie să implice cel puțin patru state membre, iar beneficiile sale nu trebuie să se limiteze la statele membre finanțatoare, ci să se extindă la o mai mare parte a Uniunii. Beneficiile proiectului trebuie să fie clar definite, într-o manieră concretă și identificabilă ⁽¹⁸⁾.
17. Tuturor statelor membre trebuie să li se ofere posibilitatea reală de a participa la un proiect emergent. Statele membre care efectuează notificarea trebuie să demonstreze că toate statele membre au fost informate cu privire la posibila apariție a unui proiect, de exemplu prin contacte, alianțe, reuniuni sau evenimente de stabilire a corespondenței, implicând totodată IMM-uri și întreprinderi nou-înființate, și au avut posibilitatea de a participa.
18. Beneficiile proiectului nu trebuie să se limiteze la întreprinderile sau la sectorul în cauză, ci trebuie să aibă o relevanță mai largă și să se aplice economiei sau societății Uniunii prin efecte de propagare pozitive (cum ar fi existența unor efecte sistemice la multiple niveluri ale lanțului valoric sau pe piețele din aval sau din amonte ori existența unor utilizări alternative în alte sectoare sau a unui transfer modal), care să fie definite clar, într-o manieră concretă și identificabilă.
19. Proiectul trebuie să beneficieze de o cofinanțare importantă din partea beneficiarului ⁽¹⁹⁾.
20. Statele membre trebuie să furnizeze dovezi cu privire la conformitatea proiectului cu principiul de „a nu aduce prejudicii semnificative” în sensul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 sau cu alte metodologii comparabile ⁽²⁰⁾. În evaluarea comparativă globală a efectelor pozitive ale ajutorului și a efectelor sale negative asupra concurenței și a schimburilor comerciale, Comisia va considera că respectarea acestui principiu reprezintă un factor important. În general, este puțin probabil ca investițiile care aduc prejudicii semnificative obiectivelor de mediu în sensul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 să aibă efecte pozitive suficiente pentru a compensa efectele lor negative asupra concurenței și a schimburilor comerciale. Efectele pozitive ale unui proiect în ceea ce privește abordarea unor disfuncționalități importante ale pieței sau celor de la nivel sistemic ori a unor provocări de la nivelul societății la care nu s-ar putea găsi soluții în lipsa acestui proiect sunt supuse, în toate cazurile, unei evaluări individualizate.

⁽¹⁴⁾ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „Construirea unei Uniuni Europene a sănătății: consolidarea rezilienței UE în caz de amenințări transfrontaliere la adresa sănătății”, COM(2020) 724 final, 11 noiembrie 2020.

⁽¹⁵⁾ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „Un nou SEC pentru cercetare și inovare”, COM(2020) 628 final, 30 septembrie 2020.

⁽¹⁶⁾ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „Un nou Plan de acțiune privind economia circulară pentru o Europă mai curată și mai competitivă” COM(2020) 98 final, 11 martie 2020.

⁽¹⁷⁾ Un număr mai mic de state membre, dar nu mai puțin de două, poate fi în mod excepțional justificat în cazuri motivate în mod corespunzător, de exemplu, dacă proiectul vizează infrastructuri de cercetare interconectate și proiecte TEN-E și TEN-T care prezintă o importanță transnațională fundamentală, deoarece fac parte dintr-o rețea transfrontalieră conectată fizic sau deoarece sunt esențiale pentru consolidarea gestionării traficului transfrontalier sau a interoperabilității; sau proiectul este finanțat din fonduri UE, în legătură cu care dispozițiile legale privind colaborarea dintre statele membre impun un număr mai mic de state membre participante. În toate cazurile, proiectele trebuie să fie concepute într-un mod transparent, în concordanță cu punctul 17.

⁽¹⁸⁾ Simplul fapt că un proiect este realizat de întreprinderi din țări diferite sau că o infrastructură de cercetare este utilizată ulterior de întreprinderi cu sediul în state membre diferite nu este suficient pentru ca un proiect să fie considerat PIIEC. Curtea a susținut politica Comisiei potrivit căreia un proiect poate fi considerat ca fiind de interes european comun în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (b) atunci când face parte dintr-un program european transnațional care beneficiază de susținerea comună a unui număr de guverne din statele membre sau atunci când decurge din acțiunea concertată a unui număr de state membre, destinată să combată o amenințare comună. Cauzele conexe C-62/87 și 72/87, Exécutif regional wallon și SA Glaverbel/Comisia, [1988], ECLI:EU:C:1988:132, punctul 22.

⁽¹⁹⁾ Atunci când evaluează gradul de cofinanțare, Comisia va ține cont de specificitățile anumitor sectoare și ale IMM-urilor. În circumstanțe excepționale și motivate corespunzător, Comisia poate considera că ajutorul este justificat chiar și în absența unei cofinanțări importante din partea beneficiarului.

⁽²⁰⁾ Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile, JO L 198, 22.6.2020, p. 13. Pentru măsurile care sunt identice cu cele din cadrul planurilor de redresare și reziliență aprobate de Consiliu, conformitatea acestora cu principiul de „a nu aduce prejudicii semnificative” este considerată îndeplinită, întrucât acest lucru a fost deja verificat.

3.2.2. Indicatori pozitivi generali

21. Pe lângă criteriile cumulative din secțiunea 3.2.1, Comisia va lua act cu satisfacție de următoarele elemente sugerate de statele membre:
- (a) în concepția proiectului este implicată Comisia sau orice altă entitate juridică căreia Comisia i-a delegat competențe, cum ar fi Banca Europeană de Investiții și Fondul European de Investiții;
 - (b) în selecția proiectului este implicată Comisia sau orice altă entitate juridică căreia Comisia i-a delegat competențe, cu condiția ca respectiva entitate să acționeze în acea calitate cu titlu de structură de punere în aplicare;
 - (c) în structura de guvernanță a proiectului este implicată Comisia sau orice altă entitate juridică căreia Comisia i-a delegat competențe, precum și statele membre participante;
 - (d) proiectul implică interacțiuni colaborative semnificative din punctul de vedere al numărului de parteneri, al implicării organizațiilor provenite din sectoare diferite sau al implicării unor întreprinderi de diferite dimensiuni și, în special, colaborări între întreprinderi mari și IMM-uri, inclusiv întreprinderi nou-înființate, din state membre diferite și sprijină dezvoltarea regiunilor mai defavorizate;
 - (e) proiectul implică existența unei cofinanțări din partea unui fond al Uniunii ⁽²¹⁾ în gestiune directă, indirectă sau partajată;
 - (f) proiectul implică o contribuție semnificativă din partea investitorilor privați independenți ⁽²²⁾;
 - (g) proiectul abordează o dependență strategică identificată în mod clar și semnificativă.

3.2.3. Criterii specifice

22. Proiectele de cercetare, dezvoltare și inovare trebuie să aibă un caracter inovator major sau să genereze o valoare adăugată semnificativă în materie de cercetare, dezvoltare și inovare, ținând cont de stadiul atins de tehnologie în sectorul în cauză ⁽²³⁾.
23. Proiectele care presupun o primă utilizare industrială trebuie să permită elaborarea unui nou produs sau a unui nou serviciu cu un conținut de cercetare și inovare ridicat sau punerea în practică a unui proces de producție care este inovator într-un mod fundamental. Modernizările periodice ale instalațiilor existente care nu prezintă o dimensiune inovatoare, precum și dezvoltarea de versiuni noi ale unor produse existente nu presupun o primă utilizare industrială.
24. În scopul prezentei comunicări, prima utilizare industrială se referă la extinderea la o scară mai largă a instalațiilor-pilot, a instalațiilor demonstrative sau a echipamentelor și instalațiilor care reprezintă o premieră în domeniul respectiv și care corespund etapelor ulterioare fazei-pilot, incluzând faza de testare și adaptarea la producția de serie, dar nu producția de masă sau activitățile comerciale ⁽²⁴⁾. Sfârșitul primei utilizări industriale este determinat luând în considerare, printre altele, indicatorii de performanță relevanți privind cercetarea, dezvoltarea și inovarea, care arată capacitatea de a începe producția de masă. Activitățile legate de prima utilizare industrială pot fi finanțate cu ajutor de stat cu condiția ca prima utilizare industrială să decurgă dintr-o activitate de cercetare, dezvoltare și inovare și să conțină o componentă importantă de cercetare, dezvoltare și inovare, care reprezintă un element integrant și necesar pentru implementarea cu succes a proiectului. Nu este necesar ca prima utilizare industrială să fie realizată de aceeași entitate care a realizat activitatea de cercetare, dezvoltare și inovare, cu condiția ca entitatea respectivă să fi dobândit dreptul de a utiliza rezultatele activității de cercetare, dezvoltare și inovare anterioare și ca atât această activitate, cât și prima utilizare industrială să fie descrise în cadrul proiectului.
25. Proiectele de infrastructură din sectoarele mediului, energiei, transporturilor, sănătății sau din domeniul digital, în măsura în care nu sunt acoperite de punctele 22 și 23, trebuie să fie de mare importanță pentru strategiile Uniunii în materie de mediu, climă, energie (inclusiv securitatea aprovizionării cu energie), transport, sănătate, industrie ori în domeniul digital sau să contribuie în mod semnificativ la piața internă, inclusiv, dar fără a se limita la aceste sectoare, și să poată fi sprijinite până vor deveni pe deplin operaționale, ulterior construcției.

⁽²¹⁾ Finanțarea acordată de Uniune, gestionată centralizat de către instituțiile, agențiile, întreprinderile comune sau alte organisme ale UE care nu este directă sau indirectă sub controlul statului membru, nu constituie ajutor de stat. Ajutorul de stat poate fi cumulată cu finanțarea dintr-un fond al Uniunii, cu condiția respectării condiției de la punctul 35.

⁽²²⁾ Contribuțiile constând în active corporale și necorporale, precum și în terenuri, trebuie contabilizate la prețul pieței.

⁽²³⁾ Aceasta ar putea include, atunci când este cazul, avansarea progresivă către stadiul actual al tehnologiei, în măsura în care un proiect participant vizează în mod clar și credibil să depășească stadiul actual al tehnologiei și descrie modul în care va realiza acest lucru.

⁽²⁴⁾ Vânzările limitate, atunci când este necesar în sectorul specific, legate de faza de testare, inclusiv vânzările de eşantioane, feedback ori certificare, sunt excluse din noțiunea de „activități comerciale”.

3.3. Importanța proiectului

26. Pentru a fi considerat PIIEC, un proiect trebuie să fie important din punct de vedere cantitativ sau calitativ. Acesta ar trebui să aibă o dimensiune sau o sferă deosebit de importantă sau să implice un nivel considerabil al riscului tehnologic ori financiar sau să îndeplinească ambele condiții. Pentru a stabili importanța unui proiect, Comisia va ține seama de criteriile stabilite în secțiunea 3.2.

4. CRITERII DE COMPATIBILITATE

27. Atunci când evaluează compatibilitatea cu piața internă a ajutoarelor destinate să promoveze realizarea unui PIIEC pe baza articolului 107 alineatul (3) litera (b) din tratat, Comisia va ține cont de criteriile ⁽²⁵⁾ enumerate în secțiunile 4.1, 4.2 și 4.3 din prezenta comunicare.
28. În sensul secțiunii 4.2., Comisia va efectua un test comparativ pentru a evalua dacă efectele pozitive scontate ale ajutorului depășesc efectele negative potențiale.
29. Ținând cont de natura proiectului, Comisia poate considera că existența unor disfuncționalități importante ale pieței sau a celor de la nivel sistemic ori a unor provocări importante de la nivelul societății, precum și a unei contribuții la interesul european comun poate fi prezumată pentru componentele individuale ale unui proiect integrat dacă proiectul îndeplinește criteriile de eligibilitate prevăzute în secțiunea 3.

4.1. Necesitatea și proporționalitatea ajutorului

30. Ajutoarele nu trebuie să subvenționeze costurile unui proiect pe care o întreprindere le-ar fi suportat oricum și nu trebuie să compenseze riscul comercial normal al unei activități economice. Realizarea proiectului ar trebui să fie imposibilă în absența ajutoarelor sau ar trebui să fie posibilă numai la o anvergură mai redusă, cu un domeniu de aplicare mai restrâns, ori fără viteză suficientă sau într-o manieră diferită, care ar restrânge în mod semnificativ beneficiile preconizate ale acestuia ⁽²⁶⁾. Ajutorul este considerat proporțional numai în cazul în care același rezultat nu ar putea fi obținut cu un ajutor mai redus.
31. Statele membre în cauză trebuie să pună la dispoziția Comisiei informații corespunzătoare referitoare la proiectul care face obiectul ajutorului, precum și o descriere cuprinzătoare a scenariului contrafactual, care corespunde situației în care beneficiarul nu primește niciun fel de ajutor din partea vreunui stat membru ⁽²⁷⁾. Scenariul contrafactual poate consta în absența unui proiect alternativ, în cazul în care dovezile arată că acesta este cel mai probabil contrafactual, sau într-un proiect alternativ avut în vedere de beneficiari în cadrul procesului intern de luare a deciziilor și poate avea drept obiect un proiect alternativ desfășurat integral sau parțial în afara Uniunii. Pentru a demonstra credibilitatea scenariului contrafactual prezentat de beneficiari, statele membre care efectuează notificarea sunt invitate să furnizeze documentele interne relevante ale beneficiarilor, cum ar fi prezentări ale consiliului de administrație, analize, rapoarte și studii ⁽²⁸⁾.
32. În absența unui proiect alternativ, Comisia se va asigura că valoarea ajutorului nu depășește minimumul necesar pentru ca proiectul care beneficiază de ajutor să fie suficient de profitabil, de exemplu prin crearea posibilității de a atinge o rată internă de rentabilitate care să corespundă valorii de referință sau pragului minim acceptabil specifice sectorului sau întreprinderii. Pot fi, de asemenea, utilizate în acest scop ratele normale de rentabilitate cerute de beneficiari în alte proiecte similare, costul lor de capital în ansamblu sau valorile rentabilității observate în mod obișnuit în sectorul în cauză. Trebuie luate în considerare toate costurile și beneficiile preconizate relevante pe întreaga durată a proiectului.
33. Nivelul maxim permis al ajutoarelor va fi stabilit ținând cont de deficitul de finanțare identificat raportat la costurile eligibile. Intensitatea ajutorului poate acoperi toate costurile eligibile, dacă acest lucru este justificat de analiza privind deficitul de finanțare. Deficitul de finanțare se referă la diferența dintre fluxurile de numerar pozitive și negative pe durata de viață a investiției, actualizate la valoarea lor curentă pe baza unui factor de actualizare adecvat, care reflectă rata de rentabilitate necesară pentru ca beneficiarul să realizeze proiectul, în special ținând cont de riscurile implicate. Costurile eligibile sunt prezentate în anexă ⁽²⁹⁾.

⁽²⁵⁾ Potrivit Curții de Justiție, Comisia dispune de putere de apreciere în ceea ce privește evaluarea compatibilității PIIEC. Cauzele conexe C-62/87 și 72/87, Exekutif regional wallon și SA Glaverbel/Comisia, [1988], ECLI:EU:C:1988:132, punctul 21.

⁽²⁶⁾ Cererea de ajutor trebuie să precedă „demararea lucrărilor”, ceea ce înseamnă fie demararea lucrărilor de construcție în cadrul investiției, fie primul angajament ferm de comandă pentru echipamente sau alt angajament prin care investiția devine ireversibilă, oricare dintre acestea survine mai întâi. Cumpărarea de terenuri și lucrările pregătitoare, precum obținerea permiselor și realizarea studiilor preliminare de fezabilitate, nu sunt considerate drept demarare a lucrărilor.

⁽²⁷⁾ >Pentru proiectele realizate de IMM-uri, scenariul contrafactual poate consta în absența unui proiect alternativ, astfel cum se menționează la punctul 32.

⁽²⁸⁾ În cazul în care informațiile furnizate intră sub incidența obligației de păstrare a secretului profesional, acestea trebuie tratate în conformitate cu articolul 30 din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO L 248, 24.9.2015, p. 9).

⁽²⁹⁾ În cazul unui proiect integrat, costurile eligibile trebuie detaliate la nivelul fiecărui proiect individual.

34. În cazul în care se demonstrează, de exemplu prin intermediul unor documente interne ale întreprinderii în cauză, că beneficiarul ajutorului are de ales în mod clar între realizarea unui proiect pentru care se acordă ajutor și un proiect alternativ, fără ajutor, Comisia va compara valorile actualizate nete preconizate ale investiției în proiectul care beneficiază de ajutor și în proiectul contrafactual, ținându-se cont de probabilitățile diferitelor scenarii de afaceri aferente.
35. Ajutorul de stat destinat să promoveze realizarea PIIEC poate fi cumulat cu finanțarea din partea Uniunii sau cu alte ajutoare de stat, cu condiția ca valoarea totală a finanțării publice acordate în legătură cu aceleași costuri eligibile să nu depășească rata de finanțare cea mai favorabilă prevăzută în normele aplicabile ale dreptului Uniunii.
36. Ca garanție suplimentară pentru a se asigura că ajutorul de stat rămâne proporțional și limitat la necesități, Comisia poate solicita statului membru care efectuează notificarea să pună în aplicare un mecanism de recuperare ⁽³⁰⁾. Mecanismul de recuperare ar trebui să asigure o distribuție echilibrată a câștigurilor suplimentare atunci când proiectul este mai profitabil decât se preconizase în analiza deficitului de finanțare notificată și ar trebui să se aplice numai acelor investiții care, pe baza rezultatelor fluxurilor de numerar *ex post* și a plăților ajutoarelor de stat, ating o rată de rentabilitate care depășește costul capitalului beneficiarilor. Orice astfel de mecanism de recuperare ar trebui să fie clar definit în prealabil, pentru a le oferi beneficiarilor previzibilitate financiară în momentul luării deciziilor privind participarea la proiect. Un astfel de mecanism ar trebui conceput astfel încât să mențină stimulente puternice pentru ca beneficiarii să își maximizeze investițiile și performanța proiectelor.
37. În analiza sa, Comisia va lua în considerare următoarele elemente:
- (a) specificarea schimbării avute în vedere: statul membru trebuie să specifice clar schimbarea de comportament care se preconizează că va rezulta în urma acordării ajutorului de stat, cu alte cuvinte dacă va fi inițiat un nou proiect sau dacă se va îmbunătăți amploarea, domeniul de aplicare, viteza sau dimensiunea transfrontalieră a unui proiect. Schimbarea de comportament trebuie să fie identificată comparând rezultatele preconizate și nivelul activității vizate cu și fără ajutor. Diferența dintre cele două scenarii arată impactul măsurii de ajutor și efectul stimulativ al acesteia;
 - (b) nivelul de profitabilitate: în cazul în care un proiect nu ar fi suficient de profitabil în sine pentru a fi realizat de o întreprindere privată, însă ar genera beneficii importante pentru societate, este mai probabil ca ajutorul să aibă un efect stimulativ.
38. Pentru a contracara denaturările reale sau potențiale, directe sau indirecte ale comerțului internațional, Comisia poate ține cont de faptul că, în mod direct sau indirect, concurenții aflați în afara Uniunii au primit (în ultimii trei ani) sau urmează să primească ajutoare de o intensitate echivalentă pentru proiecte similare. Cu toate acestea, în cazul în care denaturările comerțului internațional sunt susceptibile să se producă după mai mult de trei ani, având în vedere particularitățile sectorului în cauză, perioada de referință poate fi prelungită în mod corespunzător. Dacă este posibil, statul membru în cauză va furniza Comisiei informații suficiente care să îi permită să evalueze situația, în special necesitatea de a lua în considerare avantajul competitiv de care se bucură un concurent dintr-o țară terță. În cazul în care Comisia nu dispune de informații privind ajutorul acordat sau preconizat, aceasta poate, de asemenea, să se bazeze pe dovezi circumstanțiale în decizia sa. De asemenea, Comisia poate lua măsuri adecvate pentru a aborda denaturările concurenței care rezultă din subvențiile primite în afara Uniunii.
39. Pentru colectarea dovezilor, Comisia poate recurge la propriile competențe de investigare ⁽³¹⁾.
40. Alegerea instrumentului de ajutor trebuie efectuată ținând cont de disfuncționalitatea pieței sau de alte disfuncționalități sistemice importante pe care instrumentul de ajutor urmărește să le contracareze. De exemplu, în cazul în care problema subiacentă constă în lipsa accesului la finanțare, statele membre ar trebui în mod normal să recurgă la ajutoare sub formă de sprijin pentru asigurarea lichidității, cum ar fi un împrumut sau o garanție ⁽³²⁾. În cazul în care este necesar, de asemenea, să se asigure un anumit grad de partajare a riscurilor de către întreprindere, în mod normal instrumentul de ajutor ales ar trebui să fie un avans rambursabil. Instrumentele de ajutor rambursabile vor fi în general considerate un indicator pozitiv.
41. Selecția beneficiarilor printr-o procedură competitivă, transparentă și nediscriminatorie va fi considerată un indicator pozitiv.

4.2. Prevenirea denaturărilor nejustificate ale concurenței și testul comparativ

42. Statele membre trebuie să furnizeze dovezi că măsura de ajutor propusă reprezintă instrumentul de politică adecvat pentru atingerea obiectivului proiectului. O măsură de ajutor nu va fi considerată adecvată dacă există alte instrumente de politică sau alte tipuri de instrumente de ajutor care permit obținerea aceluiași rezultat în condițiile unui efect de denaturare mai redus.
43. Pentru ca ajutorul să fie compatibil, efectele negative ale măsurii de ajutor în ceea ce privește denaturarea concurenței și impactul asupra comerțului între statele membre trebuie să fie limitate și mai puțin semnificative decât efectele pozitive în ceea ce privește contribuția la obiectivul de interes european comun.

⁽³⁰⁾ Pentru proiectele realizate de IMM-uri, nu trebuie pus în aplicare niciun mecanism de recuperare decât în circumstanțe excepționale, în special având în vedere cuantumul ajutoarelor notificate pentru astfel de proiecte.

⁽³¹⁾ A se vedea articolul 25 din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO L 248, 24.9.2015, p. 9).

⁽³²⁾ Ajutoarele sub formă de garanții trebuie să fie limitate în timp, iar ajutoarele sub formă de împrumuturi trebuie să facă obiectul unor perioade de rambursare.

44. Atunci când analizează efectele negative ale măsurii de ajutor, Comisia pune accent pe impactul previzibil pe care îl poate avea ajutorul asupra concurenței între întreprinderile de pe piețele produsului în cauză, inclusiv piețele din amonte și din aval, și asupra riscului de capacitate excedentară.
45. Comisia va evalua riscul de închidere a pieței și de dominare a pieței. Proiectele care implică construirea unei infrastructuri ⁽³³⁾ trebuie să respecte principiile accesului deschis și nediscriminatoriu la infrastructură și ale stabilirii nediscriminatorii a prețurilor și exploataării rețelei, inclusiv pe cele prevăzute în dreptul Uniunii ⁽³⁴⁾.
46. Comisia va evalua potențialele efecte negative asupra comerțului, inclusiv riscul apariției unei curse a subvențiilor între statele membre, în special în ceea ce privește alegerea amplasamentului.
47. În evaluarea sa privind potențialele efecte negative asupra schimburilor comerciale, Comisia va analiza dacă ajutorul este condiționat de relocarea unei activități de producție sau a oricărei alte activități a beneficiarului dintr-o altă parte contractantă la Acordul privind SEE pe teritoriul statului membru care acordă ajutorul. O astfel de condiție ar putea părea dăunătoare pentru piața internă, indiferent de numărul de locuri de muncă pierdute efectiv la sediul inițial al beneficiarului în SEE, și ar fi puțin probabil să fie compensată de vreun efect pozitiv.

4.3. Transparența

48. Statele membre trebuie să se asigure că următoarele informații sunt publicate în modulul Comisiei privind transparența sau pe un site internet cuprinzător consacrat ajutoarelor de stat, la nivel național sau regional:
 - (a) textul integral al deciziei de acordare a ajutorului individual și al dispozițiilor de punere în aplicare a acestuia ori un link către textul respectiv;
 - (b) identitatea autorității sau a autorităților care acordă ajutorul;
 - (c) numele și identificatorul fiecărui beneficiar, cu excepția secretelor comerciale și a altor informații confidențiale, în cazuri justificate în mod corespunzător și sub rezerva acordului Comisiei, în conformitate cu Comunicarea Comisiei privind secretul profesional în deciziile din domeniul ajutorului de stat ⁽³⁵⁾;
 - (d) instrumentul de ajutor ⁽³⁶⁾, elementul de ajutor și, în cazul în care diferă, cuantumul nominal al ajutorului, exprimat ca valoare totală în moneda națională, acordat fiecărui beneficiar;
 - (e) data acordării ajutorului și data publicării;
 - (f) tipul de beneficiar (IMM/întreprindere mare/întreprindere nou-înființată);
 - (g) regiunea în care este situat beneficiarul (la nivelul NUTS II sau la un nivel inferior);
 - (h) principalul sector economic în care își desfășoară activitățile beneficiarul (la nivel de grup NACE);
 - (i) obiectivul ajutorului.
49. În ceea ce privește ajutoarele individuale mai mari de 100 000 EUR, se aplică cerința de a publica informații. Aceste informații trebuie publicate după adoptarea deciziei de acordare a ajutorului, trebuie păstrate timp de cel puțin 10 ani și trebuie puse la dispoziția publicului larg, fără restricții ⁽³⁷⁾.

5. NOTIFICARE, RAPORTARE ȘI APLICARE

5.1. Obligația de notificare

50. În conformitate cu articolul 108 alineatul (3) din tratat, statele membre trebuie să notifice în prealabil Comisiei orice intenție de acordare sau de modificare a ajutoarelor de stat, inclusiv a ajutoarelor pentru un PIIEC.
51. Statele membre implicate în același PIIEC sunt invitate, în măsura posibilului, să transmită Comisiei o notificare comună care să includă un text comun în care să se descrie PIIEC și să se demonstreze eligibilitatea acestuia.

⁽³³⁾ Pentru evitarea oricărui dubiu, liniile-pilot nu sunt considerate infrastructuri.

⁽³⁴⁾ Proiectele care implică infrastructuri energetice trebuie să respecte reglementările în materie de tarife și acces pe piață, precum și cerințele privind separarea dreptului de proprietate, în cazurile prevăzute în legislația referitoare la piața internă.

⁽³⁵⁾ C(2003) 4582 (JO C 297, 9.12.2003, p. 6).

⁽³⁶⁾ Grant/subvenționare a ratei dobânzii; împrumut/avansuri rambursabile/grant rambursabil; garanție; avantaj fiscal sau scutire fiscală; finanțare de risc; altele. Dacă ajutorul se acordă prin intermediul mai multor instrumente de ajutor, cuantumul ajutorului trebuie furnizat pentru fiecare instrument în parte.

⁽³⁷⁾ Informațiile respective trebuie publicate în termen de șase luni de la data acordării. În cazul ajutoarelor ilegale, statele membre vor trebui să garanteze publicarea *ex post* a acestor informații, în termen de 6 luni de la data deciziei Comisiei. Informațiile trebuie să fie disponibile într-un format care să permită căutarea, extragerea și publicarea cu ușurință a datelor pe internet, de exemplu în format CSV sau XML.

5.2. Evaluarea *ex post* și raportarea

52. Realizarea proiectului trebuie să facă obiectul unor rapoartări periodice. Dacă este cazul, Comisia poate solicita efectuarea unei evaluări *ex post*.

5.3. Aplicabilitate

53. Comisia va aplica principiile enunțate în prezenta comunicare de la 1 ianuarie 2022.

54. Va aplica respectivele principii în cazul tuturor proiectelor de ajutor notificate în privința cărora i se solicită să ia o decizie la 1 ianuarie 2022 sau ulterior, chiar dacă proiectele au fost notificate anterior acelei date.

55. În concordanță cu Comunicarea privind stabilirea normelor aplicabile pentru evaluarea ajutorului de stat ilegal ⁽³⁸⁾, Comisia va aplica, în cazurile de ajutoare care nu au fost notificate, principiile enunțate în prezenta comunicare dacă ajutorul în cauză a fost acordat la 1 ianuarie 2022 sau ulterior, precum și normele în vigoare la momentul acordării ajutorului în toate celelalte cazuri.

⁽³⁸⁾ Comunicarea Comisiei privind stabilirea normelor aplicabile pentru evaluarea ajutorului de stat ilegal (JO C 119, 22.5.2002, p. 22).

ANEXĂ

Costuri eligibile

- a) Studii de fezabilitate, inclusiv studiile tehnice pregătitoare, precum și costul obținerii autorizațiilor necesare pentru realizarea proiectului.
 - b) Costul instrumentelor și al echipamentelor (inclusiv al instalațiilor și al vehiculelor de transport) în măsura utilizării acestora în cadrul proiectului și pe durata acestei utilizări. Dacă astfel de instrumente și echipamente nu se folosesc pe întreaga lor durată de viață pentru proiect, sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului, calculate pe baza bunelor practici contabile.
 - c) Costurile cu achiziția (sau construcția) clădirilor, a infrastructurii și a terenurilor, în măsura utilizării acestora în cadrul proiectului și pe durata acestei utilizări. Dacă aceste costuri sunt stabilite prin raportare la valoarea de transfer comercial sau la costurile de capital suportate efectiv, și nu la costurile de amortizare, atunci valoarea reziduală a terenurilor, a clădirilor și a infrastructurii ar trebui scăzută din deficitul de finanțare, fie *ex ante*, fie *ex post*.
 - d) Costurile cu alte materiale, consumabile și produse similare necesare pentru proiect.
 - e) Costurile de obținere, validare și apărare a brevetelor și a altor active necorporale. Costurile cu cercetarea contractuală, cunoștințele și brevetele cumpărate sau obținute cu licență din surse externe în condiții de concurență deplină, precum și costurile consultanței și ale serviciilor echivalente utilizate exclusiv pentru proiect.
 - f) Costurile de personal și alte costuri administrative (inclusiv cheltuielile de regie) suportate în mod direct pentru activitățile de cercetare, dezvoltare și inovare, inclusiv pentru activitățile de cercetare, dezvoltare și inovare care au legătură cu prima utilizare industrială sau, în cazul unui proiect de infrastructură, care sunt suportate în cursul construcției infrastructurii.
 - g) În cazul ajutoarelor acordate pentru un proiect care implică o primă utilizare industrială, cheltuielile de capital și cele operaționale, în măsura utilizării acestora în cadrul proiectului și pe durata acestei utilizări, cu condiția ca utilizarea industrială să decurgă dintr-o activitate de cercetare, dezvoltare și inovare și să conțină o componentă importantă de cercetare, dezvoltare și inovare, care reprezintă un element integrant și necesar pentru implementarea cu succes a proiectului. Cheltuielile operaționale trebuie să se refere la această componentă a proiectului.
 - h) Pot fi acceptate și alte costuri dacă sunt justificate și dacă au o legătură indisolubilă cu realizarea proiectului, cu excepția costurilor de exploatare care nu fac obiectul literei (g).
-

COMUNICARE A COMISIEI
DOCUMENT DE ORIENTARE revizuit
Regimul UE care reglementează comerțul cu fildeș
(2021/C 528/03)

Cuprins

1. Introducere și glosar de termeni	20
2. Context	20
a) Cadrul juridic internațional și cadrul juridic al UE care reglementează comerțul cu fildeș	20
b) Inițiativele UE de combatere a traficului cu specii sălbatice de faună și floră care au impact asupra comerțului cu fildeș în interiorul UE și asupra reexportului de fildeș	22
3. Statutul prezentului document	22
4. Justificarea recomandărilor și rezumatul acestora	23
a) Reexportul din UE	23
b) Comerțul cu fildeș în interiorul UE	24
c) Importurile în UE	24
5. Cum se interpretează normele UE privind reexportarea fildeșului	24
a) Reexportarea fildeșului brut	25
b) Reexportarea fildeșului prelucrat	25
6. Cum se interpretează normele UE privind comerțul cu fildeș în interiorul UE	27
a) Orientări specifice privind comerțul cu fildeș brut în interiorul UE	27
b) Orientări specifice privind comerțul cu fildeș prelucrat în interiorul UE	28
7. Cum se interpretează normele UE privind importarea fildeșului	29
8. Coordonarea în cadrul statelor membre ale UE și coordonarea între statele membre ale UE, precum și coordonarea acestora cu țările terțe	30
9. Rezumatul regimului UE care reglementează comerțul cu fildeș	30
Anexa I - Dovezi care demonstrează dobândirea legală	32
Anexa II - Marcarea, înregistrarea și alte cerințe pentru eliberarea certificatelor	34

1. Introducere și glosar de termeni

Scopul prezentului document de orientare este de a interpreta Regulamentul (CE) nr. 338/97 al Consiliului ⁽¹⁾ („Regulamentul de bază”) și Regulamentul (CE) nr. 865/2006 al Comisiei ⁽²⁾ și de a recomanda statelor membre ale UE:

- a) să suspende (re)exportul și importul de articole din fildeș brut;
- b) să suspende comerțul cu fildeș brut în interiorul UE, cu excepția efectuării de reparații ale instrumentelor muzicale anterioare anului 1975 și ale antichităților care datează dinainte de 1947 și au o mare importanță culturală, artistică sau istorică;
- c) să suspende comerțul în interiorul UE cu exemplare prelucrate ulterioare anului 1947, cu excepția instrumentelor muzicale anterioare anului 1975;
- d) să limiteze autorizarea importului și a (re)exportului de fildeș prelucrat la instrumentele muzicale anterioare anului 1975 și la vânzările către muzee de antichități care datează dinainte de 1947 și au o mare importanță culturală, artistică sau istorică și
- e) să asigure o interpretare strictă a dreptului UE privind celelalte cazuri în care comerțul este autorizat în continuare.

Prezentul document de orientare ar trebui citit în coroborare cu Regulamentul (UE) 2021/2280 al Comisiei de modificare a Regulamentului (CE) nr. 865/2006 al Comisiei ⁽³⁾.

Următorii termeni sunt utilizați cu o anumită semnificație în sensul prezentului document de orientare:

- fildeș: se referă exclusiv la fildeșul provenit de la elefanți;
- instrument muzical anterior anului 1975: un instrument muzical care conține fildeș dobândit în mod legal anterior anului 1975 care este sau a fost utilizat până de curând de un artist interpret sau executant și, prin urmare, nu este doar un simplu obiect decorativ. CITES se aplică în cazul elefanților africani de la data de 26 februarie 1976 și în cazul elefanților asiatici de la data de 1 iulie 1975. Din motive de simplificare, prezentul document de orientare utilizează ca referință doar data anterioară (1975);
- antichitate care datează dinainte de 1947: un articol ce conține fildeș care intră sub incidența definiției „exemplarelor prelucrate, dobândite în urmă cu peste cincizeci de ani” de la articolul 2 litera (w) din Regulamentul de bază;
- muzeu: „o instituție permanentă, fără scop lucrativ, aflată în serviciul societății și al dezvoltării sale, deschisă publicului, care achiziționează, conservă, cercetează, comunică și expune, în scopul educării, studiului și recreerii, mărturiile ale patrimoniului material și spiritual al umanității și al mediului său” ⁽⁴⁾.

2. Context

a) *Cadrul juridic internațional și cadrul juridic al UE care reglementează comerțul cu fildeș*

Atât elefantul african, *Loxodonta africana*, cât și elefantul asiatic, *Elephas maximus*, sunt incluși în Convenția privind comerțul internațional cu specii ale faunei și florei sălbatice pe cale de dispariție (CITES), care are 183 de semnatori (părți), inclusiv UE și toate statele membre ale UE.

În cadrul actualului regim CITES, comerțul **internațional** cu fildeș ⁽⁵⁾ este interzis, cu derogări strict limitate (care au ca obiect articolele dobândite înainte ca CITES să înceapă să se aplice fildeșului). Cu toate acestea, CITES *nu* reglementează comerțul **intern** cu fildeș.

UE pune în aplicare CITES prin intermediul Regulamentului de bază și al regulamentelor conexe ale Comisiei („Regulamentele UE privind comerțul cu specii sălbatice de faună și floră”). În cazul fildeșului de elefant (ca și al altor specii incluse în anexa A la Regulamentul de bază), UE a adoptat măsuri suplimentare care sunt mai stricte decât dispozițiile CITES.

Prin urmare, UE reglementează în mod strict comerțul cu fildeș prin Regulamentele UE privind comerțul cu specii sălbatice de faună și floră. Ca regulă generală, se interzice comercializarea fildeșului către, pe teritoriul sau din UE.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 338/97 al Consiliului din 9 decembrie 1996 privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea (JO L 61, 3.3.1997, p. 1)

⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 865/2006 al Comisiei din 4 mai 2006 de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 338/97 al Consiliului privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea (JO L 166, 19.6.2006, p. 1).

⁽³⁾ JO L 473, 22.12.2021, p. 1.

⁽⁴⁾ <http://uis.unesco.org/en/glossary-term/museum#:~:text=Definition,of%20education%2C%20study%20and%20enjoyment>

⁽⁵⁾ În prezentul document de orientare, termenul „fildeș” se referă exclusiv la fildeșul provenit de la elefanți.

Cu toate acestea, autoritățile naționale pot autoriza comerțul cu fildeș în scopuri comerciale în următoarele condiții:

- **reexportul** poate să fie autorizat pentru exemplarele din fildeș dobândite înainte de data la care CITES a devenit aplicabilă acestora, și anume 26 februarie 1976 în cazul elefanților africani și 1 iulie 1975 în cazul elefanților asiatici;
- **comerțul pe teritoriul UE** poate să fie autorizat pentru articolele din fildeș importate în UE înainte ca specia de elefanți să fie inclusă în anexa I la CITES (18 ianuarie 1990 în cazul elefanților africani și 1 iulie 1975 în cazul elefanților asiatici) ⁽⁶⁾, dacă s-a eliberat un certificat în acest sens de către statul membru al UE în care articolul este oferit spre vânzare pentru prima dată;
- **importurile** de articole anterioare anului 1947, precum și **importurile** de articole dobândite în mod legal anterior anului 1975 care fuseseră importate în mod legal în UE înainte de această dată pot să fie autorizate.

Braconajul elefanților și traficul cu fildeș, impulsionate de cererea din Asia, rămân la niveluri periculoase de ridicate

Braconajul elefanților a atins niveluri fără precedent în trecutul recent, ceea ce a dus la o scădere pe scară largă a populațiilor de elefant african ⁽⁷⁾.

În conformitate cu programul CITES pentru monitorizarea uciderii ilegale a elefanților (*Monitoring the Illegal Killing of Elephants – MIKE*) ⁽⁸⁾, proporția de elefanți uciși în mod ilegal (*Proportion of Illegally Killed Elephants – PIKE*) înregistrează o creștere constantă începând din 2006, ajungând în 2011 la nivelul maxim, urmat de o tendință descendentă în perioada 2011-2019. Acest lucru sugerează că nivelurile braconajului încep să scadă, dar este necesar să se examineze cu atenție dacă scăderea se va menține. De asemenea, este necesar să se recunoască faptul că orice reducere a comerțului ilegal cu fildeș are loc în asociere cu scăderea globală a populațiilor de elefanți din Africa ⁽⁹⁾. Cu toate că estimările PIKE sugerează că, din 2011, braconajul elefanților în Africa a scăzut în ansamblu, există diferențe regionale semnificative, iar nivelurile globale ale braconajului elefanților africani rămân un motiv de îngrijorare.

Comerțul ilegal cu fildeș rămâne, de asemenea, la niveluri ridicate, deși prețurile fildeșului scad în mod constant, conform Raportului mondial din 2020 privind infracțiunile contra faunei și florei sălbatice (*2020 World Wildlife Crime Report*) ⁽¹⁰⁾. Conform unui raport elaborat pe baza datelor din Sistemul de informații privind comerțul cu elefanți (*Elephant Trade Information System – ETIS*) ⁽¹¹⁾, în perioada 2012-2017, la nivel mondial s-au raportat circa 8 000 de cazuri de confiscare de fildeș și s-au înregistrat capturi de aproximativ 280 de tone de fildeș. Datele din ETIS arată, de asemenea, o creștere a numărului de operațiuni de prelucrare a fildeșului deținut de China în Africa în scopul exportării de produse către piețele asiatice ⁽¹²⁾ – cel puțin 24 de cazuri din patru țări africane, însumând 1,11 tone de fildeș prelucrat care au fost transportate din Africa în Asia în 2017 ⁽¹³⁾. Transportul unor cantități atât de importante de fildeș indică intensificarea implicării rețelelor transnaționale de criminalitate organizată.

Răspunsul internațional

Ca răspuns la provocările generate de braconajul elefanților și de traficul de fildeș, comunitatea internațională a adoptat numeroase angajamente, prin intermediul unor rezoluții ale Adunării Generale a ONU și ale Adunării ONU pentru mediu, precum și în cadrul mai multor conferințe la nivel înalt.

În octombrie 2016, cu ocazia celei de a 17-a Conferințe a părților la Convenția CITES (CoP17), s-au adoptat o serie de măsuri menite să îmbunătățească asigurarea respectării normelor de combatere a braconajului elefanților și a traficului de fildeș, să reducă cererea de fildeș de proveniență ilegală și să intensifice controlul legalității fildeșului pe piețele interne. Rezoluția CITES 10.10 (Rev. CoP18) privind comerțul cu exemplare de elefanți îndeamnă părțile să pună în aplicare ample măsuri interne legislative, de reglementare, de asigurare a respectării legii și de alt tip pentru comerțul cu fildeș/piețele

⁽⁶⁾ În temeiul articolului 8 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul de bază.

⁽⁷⁾ Nellemann, C., Henriksen, R., Raxter, P., Ash, N., Mrema, E. (Eds). (2014). *The Environmental Crime Crisis – Threats to Sustainable Development from Illegal Exploitation and Trade in Wildlife and Forest Resources*. A UNEP Rapid Response Assessment. United Nations Environment Programme and GRID-Arendal, Nairobi and Arendal.

⁽⁸⁾ https://cites.org/eng/MIKE_PIKE_Trends_report_elephants_CITES_16112020

⁽⁹⁾ Thouless, C.R., Dublin, H.T., Blanc, J.J., Skinner, D.P., Daniel, T.E., Taylor, R.D., Maisels, F., Frederick H. L., Bouché, P. (2016). *African Elephant Status Report 2016: an update from the African Elephant Database. Occasional Paper Series of the IUCN Species Survival Commission, No. 60 IUCN / SSC Africa Elephant Specialist Group*. IUCN, Gland, Elveția.

⁽¹⁰⁾ https://cites.org/eng/UNODC_releases_WorldWildlifeCrimeReport2020_CITES_10072020

⁽¹¹⁾ Sistemul de informații privind comerțul cu elefanți (ETIS) a fost înființat prin Rezoluția Conf. 10.10 a CITES (Rev. CoP17) referitoare la comerțul cu exemplare de elefanți. Unul dintre obiectivele ETIS este „(i) de a măsura și de a înregistra nivelurile și tendințele în materie de ucidere ilegală a elefanților și în materie de comerț cu fildeș, precum și evoluția acestor niveluri și tendințe”. Pe baza datelor din ETIS, înainte de fiecare Conferință a părților la CITES se întocmește un raport amplu privind capturile de fildeș din întreaga lume. Cel mai recent raport este disponibil la adresa <https://cites.org/sites/default/files/eng/cop/18/doc/E-CoP18-069-03-R1.pdf>

⁽¹²⁾ <https://cites.org/sites/default/files/eng/cop/18/doc/E-CoP18-069-02.pdf>

⁽¹³⁾ <https://cites.org/sites/default/files/eng/com/sc/70/E-SC70-49-01x-A1.pdf>

interne. Această rezoluție recomandă, de asemenea, „ca toate statele care sunt parte la convenție și toate statele care nu sunt parte la convenție în a căror jurisdicție există o piață internă legală pentru fildeș care contribuie la braconaj sau la comerțul ilegal, să ia de urgență toate măsurile legislative, de reglementare și de asigurare a respectării legii care sunt necesare în vederea închiderii piețelor lor interne pentru comerțul cu fildeș brut și prelucrat” și recunoaște faptul că „se pot acorda derogări limitate de la această închidere pentru unele articole; eventualele derogări nu ar trebui să contribuie la braconaj sau la comerțul ilegal”.

UE, ca și alte părți, este, de asemenea, invitată să raporteze Comitetului permanent și Conferinței părților cu privire la măsurile luate pentru a se asigura că piața sa internă nu contribuie la nivelurile actuale ale braconajului și ale traficului.

Comerțul legal cu fildeș din UE s-a redus

Reexporturile comerciale atât de fildeș brut, cât și de fildeș prelucrat din UE, efectuate în conformitate cu Regulamentul de bază („reexporturi legale”), au crescut considerabil până în 2015.

De la adoptarea, în iulie 2017, a versiunii anterioare a prezentului document de orientare ⁽¹⁴⁾, reexportul de fildeș brut a fost suspendat, ceea ce a dus la o scădere a colților de fildeș reexportați chiar înainte de intrarea în vigoare a interdicției (420 de colți reexportați în 2016, 101 în 2017).

Reexporturile comerciale de fildeș prelucrat legal au scăzut, de asemenea, din 2016. Numărul mediu anual de certificate de reexport eliberate de statele membre ale UE a scăzut de la aproximativ 470 în perioada 2012-2015 la 280 în perioada 2016-2018.

b) Inițiativele UE de combatere a traficului cu specii sălbatice de faună și floră care au impact asupra comerțului cu fildeș în interiorul UE și asupra reexportului de fildeș

În Comunicarea privind Planul de acțiune al UE în materie de combatere a traficului cu specii sălbatice de faună și floră ⁽¹⁵⁾, UE și statele sale membre au fost invitate să pună în aplicare o strategie amplă de luptă împotriva acestui trafic ⁽¹⁶⁾. Comunicarea menționată prevede în special (în cadrul acțiunii 2, intitulată „Limitarea în continuare a comerțului cu fildeș în interiorul și dinspre UE”) că, până la sfârșitul anului 2016, Comisia Europeană ar urma să emită orientări „pentru a se asigura o interpretare uniformă a normelor UE cu scopul de a suspenda exportul de fildeș brut datând din perioada anterioară convenției și de a se garanta faptul că în UE sunt comercializate numai obiectele vechi din fildeș legale”. În concluziile sale din iunie 2016 privind această comunicare, Consiliul Uniunii Europene a îndemnat „statele membre [...] să nu elibereze documente de export sau de reexport pentru fildeșul brut provenind de la elefanți, din perioada anterioară convenției, și să aibă în vedere măsuri suplimentare pentru a pune capăt comerțului cu fildeș provenind de la elefanți”.

Ca răspuns la aceste apeluri, Comisia a adoptat un document de orientare în mai 2017. Prezentul document de orientare actualizează și înlocuiește versiunea din 2017 și răspunde angajamentului asumat de către Comisie în cadrul Strategiei UE privind biodiversitatea pentru 2030 de a înăspri și mai mult normele privind comerțul cu fildeș în UE ⁽¹⁷⁾.

3. Statutul prezentului document

Prezentul document de orientare a fost dezbătut și elaborat în cooperare cu reprezentanții statelor membre, reuniți în cadrul Grupului de experți al autorităților competente în materie de gestionare a CITES („grupul de experți”).

Scopul său este de a ajuta cetățenii, întreprinderile și autoritățile naționale să aplice Regulamentul de bază și regulamentele conexe ale Comisiei. Prezentul document de orientare nu înlocuiește, nu completează și nu modifică nici dispozițiile Regulamentului de bază, nici dispozițiile regulamentelor de punere în aplicare a Regulamentului de bază; de asemenea, prezentul document de orientare nu ar trebui să fie utilizat în mod izolat, ci împreună cu legislația menționată. Numai Curtea de Justiție a Uniunii Europene are competența de a formula interpretări obligatorii ale dreptului UE.

O versiune electronică a prezentelor orientări este publicată, de asemenea, de către Comisie și, eventual, de statele membre.

Recomandările formulate în prezentul document se adresează statelor membre și rămân valabile în conformitate cu principiul precauției și cu excepția cazului în care apar noi dovezi științifice concludente care ar justifica revizuirea prezentelor orientări în consultare cu grupul de experți.

⁽¹⁴⁾ Comunicarea C(2017) 154/06 a Comisiei.

⁽¹⁵⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0087&rid=1>

⁽¹⁶⁾ Planul de acțiune privind speciile sălbatice de faună și floră a făcut obiectul unei evaluări în 2020 și în 2021; o versiune revizuită a acestuia urmează să fie adoptată pe baza evaluării – cf. Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030, COM(2020) 380 final din 20 mai 2020.

⁽¹⁷⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0380&qid=1614072303750>

4. Justificarea recomandărilor și rezumatul acestora

Cererea în mod constant ridicată de fildeș din Asia este unul dintre factorii cei mai importanți care determină actualele niveluri ridicate ale braconajului elefanților și ale traficului de fildeș. Cele mai recente analize [MIKE și ETIS, a se vedea secțiunea 2 litera (a)] au arătat o ușoară reducere a nivelurilor braconajului. Cu toate acestea, numărul de elefanți braconajți continuă să fie nesustenabil pentru multe populații din Africa.

Chiar dacă niciunul dintre statele membre ale UE nu a fost identificat în rapoartele întocmite pe baza datelor din ETIS ca fiind implicat în comerțul ilicit cu fildeș, UE ar trebui să continue să reducă riscul de a contribui la cererea de fildeș.

Prezentul document de orientare urmărește să limiteze și mai mult comerțul cu articole care prezintă un grad de risc potențial mai ridicat și anumite tipuri de comerț, continuând totodată să permită un comerț limitat și bine controlat cu articole care prezintă un grad de risc scăzut. Documentul se bazează pe o abordare precaută a punerii în aplicare a normelor privind comerțul intern cu fildeș în UE. Orientările aplică restricții în cazul în care există un risc probabil mai ridicat ca schimburile comerciale să contribuie la cererea de fildeș și la comerțul ilicit cu fildeș. Prin urmare, comerțul în interiorul UE cu anumite tipuri limitate de articole în cazul cărora riscul de a contribui la cererea de fildeș sau la braconajul elefanților este scăzut sau inexistent se poate desfășura în continuare, dar sub rezerva unor autorizări. De asemenea, documentul este menit să ajute cetățenii și întreprinderile să înțeleagă și să respecte mai bine normele și să permită o aplicare mai eficace a acestora.

Secțiunile următoare abordează reexporturile de fildeș din UE (secțiunea 5), comerțul cu fildeș în interiorul UE (secțiunea 6) și importurile din afara UE (secțiunea 7), precum și aspecte legate de coordonare (secțiunea 8).

În continuare, prezenta secțiune aduce justificări suplimentare privind necesitatea de a lua măsuri care să vizeze fiecare dintre aceste fluxuri comerciale și conține un rezumat al recomandărilor adresate statelor membre. Un rezumat mai concis sub formă de tabel este prezentat în secțiunea 9, secțiunea finală a prezentului document.

a) **Reexportul din UE**

La nivel mondial, fildeșul brut ⁽¹⁸⁾ are cea mai mare pondere în comerțul ilegal internațional cu fildeș. Acest lucru este demonstrat de datele pe care părțile la CITES le-au raportat ETIS, conform cărora capturile de fildeș brut ilegal reprezintă marea majoritate a fildeșului confiscat la nivel mondial.

Fildeșul brut constă în principal în colți, care sunt greu de diferențiat. Riscurile ca reexporturile legale de fildeș brut să fie utilizate ca paravan pentru comerțul cu fildeș brut ilegal sunt mai mari decât cele existente în cazul fildeșului prelucrat, în pofida faptului că, pentru a putea fi comercializați, colții de proveniență legală trebuie să fie marcați.

Suspendarea reexportului de fildeș brut din UE asigură neamestecarea colților de proveniență legală cu fildeșul de proveniență ilegală și ajută țările de destinație să își pună în aplicare măsurile de reducere a cererii de fildeș, care constituie un pas important în combaterea comerțului ilegal cu fildeș și a braconajului elefanților. Acesta este motivul interzicerii de facto a reexportării comerciale a fildeșului brut, în vigoare din iulie 2017 [a se vedea secțiunea 5 litera (a)].

Întrucât există indicii conform cărora și articolele prelucrate fac tot mai mult obiectul comerțului ilegal internațional cu fildeș ⁽¹⁹⁾, este necesar să se aplice restricții suplimentare pentru reexporturile de fildeș prelucrat. Cu toate că nu există niciun indiciu conform căruia activitățile legale din UE ar contribui la braconaj și la traficul ilegal, UE este hotărâtă să reducă la minimum riscul ca orice comerț internațional provenind din UE să alimenteze cererea de fildeș și, la rândul său, să încurajeze braconajul elefanților pentru a satisface această cerere.

Prin urmare, recomandarea Comisiei este de a suspenda, de asemenea, eliberarea certificatelor de reexport pentru exemplarele din fildeș prelucrat, cu excepția instrumentelor muzicale anterioare anului 1975 și a antichităților care datează dinainte de 1947 și au o mare importanță culturală, artistică sau istorică, vândute muzeelor [a se vedea secțiunea 5 litera (b)]

⁽¹⁸⁾ Se recomandă ca statele membre ale UE să utilizeze definiția „fildeșului brut” prevăzută în Rezoluția Conf. 10.10 a CITES (Rev. CoP 18), conform căreia:

„a) termenul «fildeș brut» include toți colții de elefant întregi, șlefuiți sau neșlefuiți și sub orice formă, și tot fildeșul de elefant tăiat în bucăți, șlefuit sau neșlefuit și care a suferit orice modificare a formei sale originale, cu excepția «fildeșului prelucrat»; și

b) termenul «fildeș prelucrat» trebuie interpretat în sensul că fildeșul a fost sculptat, modelat sau procesat, fie integral, fie parțial, fără a include însă colții întregi, sub orice formă, cu excepția cazului în care întreaga suprafață a fost sculptată”.

⁽¹⁹⁾ Cf. *Status of elephant populations, levels of illegal killing and the trade in ivory: A report to the CITES Standing Committee*, at <https://cites.org/sites/default/files/eng/com/sc/70/E-SC70-49-01x-A1.pdf>

pentru detalii cu privire la aceste excepții]. Aceste excepții se aplică articolelor a căror valoare nu este legată de fildeșul pe care îl conțin. În plus, având în vedere controalele recomandate, este foarte puțin probabil ca aceste excepții să contribuie la braconajul elefanților sau la comerțul ilegal cu fildeș, ajutând însă la conservarea unor importante valori artistice, culturale sau istorice.

b) **Comerțul cu fildeș în interiorul UE**

UE are responsabilitatea de a se asigura că utilizarea comercială a fildeșului în UE este controlată și reglementată în mod strict, în conformitate cu Rezoluția CITES 10.10 (Rev. CoP18) și cu Regulamentul de bază.

De la adoptarea de către CITES, în 1989, a deciziei de interzicere a comerțului internațional cu fildeș, în Europa cererea de fildeș a scăzut în mod considerabil. Statele membre ale UE nu au fost identificate în cadrul CITES ca piețe de destinație importante sau țări de tranzit pentru fildeșul de proveniență ilegală. Cea mai mare parte a schimburilor comerciale din interiorul UE vizează antichitățile care datează dinainte de 1947.

Cu toate acestea, în UE s-au înregistrat câteva cazuri de comerț ilegal cu articole din fildeș. Comerțul cu fildeș brut implică un risc mai ridicat de comerț ilegal cu fildeș decât comerțul cu exemplare din fildeș prelucrat. Acest lucru justifică suspendarea eliberării de certificate pentru comercializarea fildeșului brut pe teritoriul UE, cu excepția cazului în care schimbul comercial se efectuează în scopul reparării instrumentelor muzicale anterioare anului 1975 sau a antichităților care datează dinainte de 1947 și au mare o importanță culturală, artistică sau istorică, deținute de un muzeu sau de o instituție publică.

În plus, recomandarea Comisiei este de a suspenda eliberarea certificatelor pentru exemplarele prelucrate dobândite după 1947, cu excepția instrumentelor muzicale anterioare anului 1975. Această suspendare va limita comerțul intern cu articole prelucrate la antichități care datează dinainte de 1947 și la instrumente muzicale anterioare anului 1975.

Regimul diferit aplicabil articolelor prelucrate este justificat de faptul că s-a identificat un risc mai scăzut de comerț ilegal cu fildeș în ceea ce privește comerțul în interiorul UE cu astfel de articole în comparație cu schimburile comerciale cu fildeș brut și cu schimburile comerciale externe ale UE în general, în special atunci când articolele constituie antichități care datează dinainte de 1947 sau instrumente muzicale anterioare anului 1975. Este foarte puțin probabil ca schimburile comerciale din interiorul UE cu antichități care datează dinainte de 1947 sau cu instrumente muzicale anterioare anului 1975 să contribuie la comerțul ilegal cu fildeș sau la cererea de fildeș de proveniență ilegală, dat fiind și faptul că astfel de schimburi comerciale care continuă să fie autorizate vor face obiectul unui control strict. Prin urmare, antichitățile care datează dinainte de 1947 și instrumentele muzicale anterioare anului 1975 pot fi comercializate în continuare pe teritoriul UE, dar va fi necesar să se elibereze un certificat în acest scop.

c) **Importurile în UE**

Importul de fildeș din afara UE este strict reglementat. Importul comercial este interzis, cu excepția antichităților care datează dinainte de 1947 sau a reimporturilor de articole datând din perioada anterioară convenției, importate în mod legal în prealabil în UE (a se vedea secțiunea 7).

În ultimii ani, nivelul importurilor comerciale în UE a fost foarte scăzut.

Cu toate că, în ceea ce privește importurile de exemplare prelucrate, persistă un anumit risc de a alimenta cererea de fildeș sau de a contribui la braconaj sau la comerțul ilegal în general, este foarte puțin probabil ca instrumentele muzicale anterioare anului 1975 și antichitățile care datează dinainte de 1947 și au o mare importanță culturală, artistică sau istorică, vândute muzeelor, să prezinte astfel de riscuri.

Pentru a îmbunătăți coerența cu normele propuse pentru comerțul în interiorul UE și pentru reexport, recomandarea Comisiei este de a suspenda:

- eliberarea permiselor de import și de reimport pentru fildeșul brut;
- eliberarea permiselor de import și de reimport pentru exemplarele din fildeș prelucrat, cu excepția instrumentelor muzicale anterioare anului 1975 și a antichităților care datează dinainte de 1947 și au o mare importanță culturală, artistică sau istorică, vândute muzeelor (a se vedea secțiunea 7 pentru mai multe informații privind condițiile de aplicare a excepțiilor).

5. **Cum se interpretează normele UE privind reexportarea fildeșului**

Normele care reglementează reexportul de exemplare din fildeș dobândite înainte de data la care CITES a devenit aplicabilă acestora sunt stabilite la articolul 5 din Regulamentul de bază.

În temeiul articolului 5 alineatul (2) litera (d), atunci când analizează cererile de reexport al speciilor incluse în anexa A, autoritățile de gestionare trebuie să fie „încredințat[e], în urma consultării cu autoritatea științifică competentă, că nu există alți factori referitori la conservarea speciei care să se opună eliberării permisului de export.”

Această cerință trebuie să fie interpretată în lumina circumstanțelor descrise în secțiunea 2, precum și având în vedere caracteristicile specifice ale comerțului internațional cu fildeș, atât în cazul fildeșului brut, cât și al articolelor prelucrate.

a) **Reexportarea fildeşului brut**

Comisia recomandă ca statele membre să considere că există factori importanți referitori la conservarea speciilor de elefant care se opun eliberării certificatelor de reexport pentru fildeşul brut.

Prin urmare, în conformitate cu Regulamentul de bază, **Comisia recomandă statelor membre ca, așa cum a fost cazul începând cu 1 iulie 2017, să nu elibereze certificate de reexport pentru fildeşul brut**, în afară de situațiile excepționale în care autoritatea de gestionare din statul membru în cauză este încredințată că articolul:

1. face parte dintr-un schimb autentic de bunuri culturale între instituții cu reputație recunoscută (de exemplu, muzee) sau
2. este o amintire de familie care este transportată în cadrul unei mutări a familiei sau
3. este mutat în scopuri științifice, educaționale sau de asigurare a respectării legii.

În orice astfel de cazuri excepționale, se recomandă ca autoritățile de gestionare să urmeze orientările furnizate în prezentul document în ceea ce privește obținerea unor dovezi corespunzătoare care să demonstreze proveniența legală a exemplarului (anexa I la prezentul document), marcarea (anexa II) și, dacă este cazul, coordonarea cu alte state membre ale UE și cu țări terțe (secțiunea 8).

b) **Reexportarea fildeşului prelucrat**

Spre deosebire de fildeşul brut, fildeşul prelucrat include numeroase tipuri diferite de exemplare. Printre acestea se numără articole care sunt comercializate în mod legal de zeci de ani (de exemplu, instrumentele muzicale sau antichitățile).

Comisia recomandă ca, de la data publicării prezentelor orientări, statele membre să nu elibereze certificate de reexport pentru comerțul cu exemplare prelucrate.

În mod excepțional, comerțul poate să fie autorizat în cazul în care autoritatea de gestionare din statul membru în cauză este încredințată că:

- articolul este un instrument muzical anterior anului 1975 sau
- articolul este o antichitate care datează dinaintea de 1947 vândută unui muzeu și o autoritate relevantă responsabilă cu patrimoniul cultural (cum ar fi ministerul de resort) confirmă faptul că are o mare importanță culturală, artistică sau istorică și susține tranzacția.

Este imperativ ca statele membre ale UE să exercite un **nivel ridicat de control** în ceea ce privește cererile de reexport de astfel de articole, pentru a se asigura că eliberează documentele relevante numai dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute în dreptul UE pentru a garanta faptul că fildeşul este de proveniență legală.

Pe lângă derogarea privind reexportul comercial descrisă mai sus, autoritățile de gestionare pot, de asemenea, să elibereze un certificat de reexport dacă sunt încredințate că articolul:

1. face parte dintr-un schimb autentic de bunuri culturale între instituții cu reputație recunoscută (de exemplu, muzee) sau
2. este o amintire de familie care este transportată în cadrul unei mutări a familiei sau
3. este mutat în scopuri științifice, educaționale sau de asigurare a respectării legii.

Se recomandă interpretarea strictă a condițiilor de eliberare a certificatelor de reexport în cazul excepțiilor de mai sus.

Mai precis, atunci când evaluează o cerere de reexport, fie în scopuri comerciale, fie în alte scopuri, statele membre ar trebui să țină seama de următoarele:

- Atunci când evaluează dacă exemplarul corespunde definiției „instrumentului muzical anterior anului 1975”, proprietarul ar trebui să demonstreze că articolul este sau a fost utilizat până de curând ca instrument de un artist interpret sau executant și, prin urmare, nu este doar un simplu obiect decorativ care conține fildeş.
- Atunci când se evaluează dacă destinația unei antichități care datează dinaintea de 1947 poate fi considerată muzeu, se poate ține seama de faptul dacă instituția este sau nu membră a Consiliului Internațional al Muzeelor (*International Council of Museums – ICOM*) sau a unei organizații similare.

- Dacă articolul este descris ca o antichitate care datează dinainte de 1947 de mare importanță culturală, artistică sau istorică, ar trebui să se demonstreze că articolul respectiv îndeplinește condițiile aplicabile unui „articol prelucrat, dobândit în urmă cu peste 50 de ani”. Orientările privind exemplarele prelucrate în temeiul Regulamentelor UE privind comerțul cu specii sălbatice de faună și floră ⁽²⁰⁾ prevăd instrucțiuni clare în acest sens. Ca o condiție prealabilă pentru autorizarea vânzării către un muzeu, o autoritate publică competentă în domeniul patrimoniului cultural (cum ar fi ministerul de resort) ar trebui să confirme în mod explicit faptul că articolul are o mare importanță culturală, artistică sau istorică și să susțină tranzacția. Se poate ține seama de considerente cum ar fi repatrierea articolelor culturale importante în țara lor de origine.
- Prezentarea unor dovezi, de exemplu o factură – sau un alt document, cum ar fi o expertiză, care să detalieze vechimea și prețul –, precum și prezentarea unei descrieri detaliate și a unor fotografii ale articolului sunt necesare pentru a demonstra că valoarea articolului este intrinsecă și nu este legată de fildeșul pe care îl conține.
- Atât identitatea vânzătorului, cât și cea a cumpărătorului ar trebui să facă parte din evaluare. Identitatea vânzătorului poate, în unele cazuri, să furnizeze informații suplimentare cu privire la obiect. Țara de destinație, precum și identitatea cumpărătorului, trebuie, de asemenea, să fie luate în considerare.
- Cererile de reexport către o țară de destinație identificată de ETIS ca fiind o țară implicată în comerțul ilegal cu fildeș necesită un nivel mai ridicat de control decât cererile de reexport către alte țări de destinație. Ar trebui să se evite reexporturile către părți în cadrul procesului conexe Planului național de acțiune privind fildeșul ⁽²¹⁾.
- În general, identitatea cumpărătorului poate oferi asigurări suplimentare cu privire la faptul că tranzacția se efectuează în temeiul valorii intrinseci a exemplarului (de exemplu, muzee, colecționari de renume, muzicieni sau cumpărători similari).

Solicitantului îi revine sarcina de a dovedi că articolul intră sub incidența derogărilor descrise mai sus. Dacă solicitantul nu poate prezenta suficiente dovezi autorității statului membru și persistă motive de îndoială, nu ar trebui să se elibereze un certificat.

Dacă se eliberează un certificat, acesta ar trebui să descrie instrumentul muzical anterior anului 1975 sau antichitatea care datează dinainte de 1947 în cauză într-un mod suficient de detaliat, astfel încât certificatul să poată fi utilizat exclusiv pentru respectivul exemplar. În plus, și în cazul în care legislația permite acest lucru, statele membre pot să aibă în vedere colectarea, verificarea și înregistrarea datelor privind identitatea solicitantului și, dacă este posibil, privind identitatea cumpărătorului.

Este foarte important ca solicitantul unui certificat de reexport să demonstreze fie că instrumentul muzical a fost fabricat utilizând fildeș legal anterior anului 1975, fie că este o antichitate care datează dinainte de 1947 și că a fost dobândit(ă) în mod legal. Solicitantul poate face acest lucru prin prezentarea, pentru respectivul articol, a unui certificat intra-UE care să dovedească dobândirea legală și care, în mod normal, va furniza și detalii cu privire la vechimea exemplarului. De asemenea, este posibil ca solicitantul să nu dețină un certificat: fie solicitantul nu a cerut niciodată eliberarea unui certificat, fie respectivul articol a intrat anterior sub incidența derogării de la cerința privind eliberarea unui certificat, de care beneficiau „articolele prelucrate, dobândite în urmă cu peste 50 de ani”. În astfel de cazuri, solicitantul trebuie să demonstreze conformitatea generală cu cerințele articolului 5 din Regulamentul de bază.

CertIFICATELE EXPIRATE ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 11 ALINEATUL (4a) DIN REGULAMENTUL (CE) NR. 865/2006 AL COMISIEI NU MAI SUNT VALABILE PENTRU TRANZACȚIILE COMERCIALE. Cu toate acestea, se recomandă ca deținătorul să păstreze o copie a unui astfel de certificat pentru a o folosi ca dovadă a dobândirii legale în cazul unor eventuale cereri viitoare sau în cazul inspecțiilor.

Statele membre vor trebui să verifice dacă articolul se încadrează efectiv în vreunul dintre cazurile menționate mai sus, și anume dacă există un motiv care să justifice lipsa certificatului.

Pentru a evalua în continuare condițiile în care un astfel de comerț poate să fie autorizat, se recomandă ca statele membre ale UE să aplice și următoarele dispoziții:

- Orientări privind exemplarele prelucrate în temeiul Regulamentelor UE privind comerțul cu specii sălbatice de faună și floră;
- Dovezi care demonstrează dobândirea legală, prevăzute în anexa I la prezentul document;
- Marcarea, înregistrarea și alte cerințe pentru eliberarea certificatelor, prevăzute în anexa II la prezentul document.

⁽²⁰⁾ JO C 154, 17.5.2017, p. 15.

⁽²¹⁾ <https://cites.org/eng/niaps>

6. Cum se interpretează normele UE privind comerțul cu fildeș în interiorul UE

Ca regulă generală, comerțul pe teritoriul UE cu exemplare incluse în anexa A este interzis în temeiul articolului 8 alineatul (1) din Regulamentul de bază. Articolul 8 alineatul (3) autorizează statele membre să deroge de la această interdicție dacă este îndeplinită cel puțin una dintre condițiile enumerate la literele (a)-(h).

Cu toate acestea, utilizarea termenului „se poate” la articolul 8 alineatul (3) arată în mod clar că statele membre nu au obligația de a acorda un certificat de comercializare în interiorul UE atunci când sunt îndeplinite respectivele condiții (cu excepția cazului în care dreptul UE prevede dispoziții contrare, cum ar fi aplicarea principiului proporționalității). Atunci când hotărăște cu privire la acordarea sau neacordarea unui certificat, autoritatea ar trebui să utilizeze în mod corespunzător marja sa de apreciere.

În consecință, nu se poate considera că articolul 8 alineatul (3) conferă oricărui solicitant un drept absolut la obținerea unui certificat pentru comerț în interiorul UE, chiar dacă este îndeplinită una dintre condițiile relevante. În plus, articolul 8 alineatul (3) intră sub incidența principiului precauției și (așa cum s-a arătat mai sus) sarcina demonstrării legitimității și a conformității unei tranzacții cu obiectivele Regulamentului de bază îi revine solicitantului.

Atunci când primește o cerere de utilizare comercială a fildeșului pe teritoriul UE prevăzută la articolul 8 alineatul (3), **un stat membru are dreptul, în temeiul dreptului UE, să refuze acordarea unui certificat**, chiar și atunci când este îndeplinită una dintre condiții, dacă refuzul este compatibil cu principiul proporționalității (cu alte cuvinte, refuzul este oportun pentru a proteja specia și nu depășește ceea ce este necesar în vederea îndeplinirii acestui obiectiv). În opinia Comisiei și a grupului de experți, se va refuza eliberarea unui certificat atunci când legitimitatea unei tranzacții și conformitatea sa cu obiectivele Regulamentului de bază nu au fost demonstrate în mod concludent de către solicitant.

Statele membre au responsabilitatea de a evita eliberarea de certificate care ar putea facilita vreo activitate ilegală și, prin urmare, ar trebui să trateze respectivele cereri pentru comerț în interiorul UE într-un mod care să reducă acest risc în cea mai mare măsură posibilă. Eliberarea de certificate ar trebui avută în vedere numai pentru anumite tipuri de tranzacții în interiorul UE care nu prezintă niciun risc sau prezintă un risc foarte scăzut de a contribui la activități având ca obiect fildeșul de proveniență ilegală sau la cererea de fildeș de proveniență ilegală. Se recomandă statelor membre să asigure un nivel maxim de control în tratarea cererilor de certificate intra-UE și să interpreteze în mod strict condițiile de eliberare a acestor certificate.

În acest scop, se recomandă ca statele membre ale UE să aplice orientările privind prezentarea unor „dovezi care demonstrează dobândirea legală”, prevăzute în anexa I la prezentul document, și orientările privind „marcarea, înregistrarea și alte cerințe pentru eliberarea certificatelor”, prevăzute în anexa II la prezentul document.

Dacă se eliberează un certificat, acesta ar trebui să descrie articolul în cauză într-un mod suficient de detaliat, astfel încât să fie clar faptul că certificatul poate fi utilizat exclusiv pentru exemplarul respectiv – acest lucru este important mai ales în cazul fildeșului brut, care este susceptibil să aibă mai puține caracteristici distinctive. În plus, și în cazul în care legislația permite acest lucru ⁽²²⁾, se recomandă ca statele membre să colecteze, să verifice și să înregistreze datele privind identitatea vânzătorului și cea a cumpărătorului. Statele membre pot stabili o condiție specifică aplicabilă comerțului cu fildeș brut în interiorul UE, care să impună vânzătorului obligația de a informa autoritățile cu privire la identitatea cumpărătorului.

În cazul în care cererile pentru comerț cu fildeș în interiorul UE sunt înaintate în temeiul articolului 8 alineatul (3) litera (c), adică „în scopuri ce nu afectează supraviețuirea speciei în cauză”, li se reamintește statelor membre că, întrucât importul de fildeș (ca bunuri personale, în special ca trofee de vânătoare) este autorizat numai în scopuri necomerciale, proprietarilor respectivelor bunuri nu li se poate acorda un certificat în scop comercial pe teritoriul UE în temeiul acestei dispoziții.

Se recomandă ca statele membre ale UE să urmeze orientările prezentate mai jos atunci când evaluează cererile de certificate pentru comerțul cu fildeș brut în interiorul UE, precum și cu exemplare prelucrate care conțin fildeș.

a) **Orientări specifice privind comerțul cu fildeș brut în interiorul UE**

Ar trebui reamintit faptul că articolul 11 alineatul (4a) din Regulamentul (CE) nr. 865/2006 al Comisiei (astfel cum a fost modificat) stabilește o dată de expirare în cazul certificatelor pentru fildeșul brut care au fost eliberate înainte de 19 ianuarie 2022. **Comisia recomandă ca, de la această dată, statele membre să nu mai elibereze certificate pentru comerțul cu fildeș brut pe teritoriul UE.**

⁽²²⁾ În special legislația privind protecția datelor cu caracter personal.

Cu toate acestea, în cazul în care autoritatea de gestionare din statul membru în cauză este încredințată că fildeșul este necesar pentru repararea unui anumit articol și nu este posibil să se utilizeze un înlocuitor, se permite eliberarea unui certificat care să autorizeze vânzarea fildeșului brut exclusiv pentru repararea următoarelor articole:

- instrumentele muzicale anterioare anului 1975;
- antichitățile care datează dinainte de 1947 deținute de un muzeu sau de o instituție publică și care îndeplinesc condiția ca o autoritate relevantă responsabilă cu patrimoniul cultural (cum ar fi ministerul de resort) să confirme faptul că au o mare importanță culturală, artistică sau istorică și să susțină necesitatea reparării lor cu fildeș.

Aceste cazuri sunt considerate rare și cu totul excepționale.

Certificatul ar trebui eliberat numai dacă autoritatea de gestionare nu are nicio îndoială că fildeșul brut va fi utilizat pentru repararea unor astfel de articole și este în măsură să controleze și să verifice, dacă este necesar, că așa se va întâmpla și că fildeșul brut nu va fi utilizat în niciun alt scop.

Se recomandă statelor membre să aibă în vedere instituirea unui sistem național propriu de control al stocului de fildeș brut deținut de ateliere pentru reparații.

Autoritățile de gestionare ar trebui să clarifice faptul că utilizarea fildeșului brut pentru astfel de reparații este o soluție de ultimă instanță și să îi îndemne pe restauratorii profesioniști să utilizeze înlocuitori ai fildeșului ori de câte ori este posibil. În cazurile rare în care acest lucru nu este posibil, statele membre pot elibera un certificat specific tranzacției pentru fildeșul brut.

Un certificat eliberat pentru utilizarea fildeșului brut în scopul efectuării de reparații ar trebui să includă, în căsuța 20, cel puțin următoarea formulare:

Pentru instrumentele muzicale anterioare anului 1975: „Prezentul certificat este valabil numai pentru o singură vânzare către un atelier profesional în vederea utilizării exclusive pentru repararea instrumentelor muzicale dobândite în mod legal anterior anului 1975.”

Pentru antichitățile care datează dinainte de 1947 și au o mare importanță culturală, artistică sau istorică, deținute de un muzeu sau de o instituție publică: „Prezentul certificat este valabil numai pentru o singură vânzare către un atelier profesional, exclusiv în scopul reparării [a se insera aici descrierea articolului care urmează să fie reparat].”

În cazul în care consideră că acest lucru este necesar, statele membre pot să includă numele restauratorului profesionist în certificatul specific tranzacției.

Ar trebui să se elibereze un certificat numai dacă statul membru este încredințat că fildeșul a fost obținut în mod legal înainte ca dispozițiile convenției să devină aplicabile elefanților (a se vedea nota de subsol 2 de mai sus).

Comisia recomandă, de asemenea, ca statul membru să marcheze colții de fildeș brut, în conformitate cu Rezoluția Conf. 10.10 (Rev. CoP18) și să includă referința marcajului în caseta din certificat destinată descrierii (a se vedea, de asemenea, anexa II).

b) Orientări specifice privind comerțul cu fildeș prelucrat în interiorul UE

Ca o excepție de la interdicția generală de comercializare a exemplarelor incluse în anexa A, prevăzută la articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul de bază, comerțul în interiorul UE cu toate articolele prelucrate care conțin fildeș este permis numai dacă s-a obținut de la autoritățile statului membru un certificat în acest scop, eliberat de la caz la caz [articolul 8 alineatul (3) literele (a) și (b) din Regulamentul de bază].

Comisia recomandă ca, de la data publicării prezentelor orientări, statele membre să nu elibereze certificate pentru comerțul cu exemplare din fildeș prelucrat decât dacă sunt încredințate că articolul este:

1. un instrument muzical anterior anului 1975 sau
2. o antichitate care datează dinainte de 1947.

Atunci când evaluează o cerere având ca obiect o antichitate care datează dinaintea de 1947, elementele principale care trebuie luate în considerare sunt vechimea exemplarului și celelalte aspecte legate de definiția „exemplarului prelucrat” ⁽²³⁾, iar statele membre ar trebui să ia în considerare efectuarea de investigații suplimentare numai dacă există indicii conform cărora articolul a fost dobândit în mod ilegal.

În cazul instrumentelor muzicale anterioare anului 1975, ca regulă generală, ar trebui să se verifice atât vechimea, cât și dobândirea legală, iar autoritatea de gestionare ar trebui să elibereze un certificat numai dacă este încredințată că s-au furnizat dovezi suficiente cu privire la ambele condiții. În plus, proprietarul ar trebui să demonstreze că articolul este sau a fost utilizat până de curând ca instrument de un artist interpret sau executant și, prin urmare, nu este doar un simplu obiect decorativ care conține fildeș.

7. Cum se interpretează normele UE privind importarea fildeșului

Normele care reglementează importurile de exemplare din fildeș sunt prevăzute la articolul 4 din Regulamentul de bază. În temeiul articolului 4 alineatul (1) litera (d), atunci când evaluează cererile de import de specii incluse în anexa A, autoritățile de gestionare trebuie să fie „încredințat[e] că exemplarul nu va fi utilizat în scopuri în principal comerciale”, ceea ce interzice efectiv importurile comerciale de fildeș în statele membre ale UE.

O excepție de la această interdicție generală privind importul comercial este posibilă în două cazuri punctuale:

- exemplarul a fost anterior introdus sau obținut în mod legal în UE și este reintrodus în UE, după ce a suferit sau nu modificări [articolul 4 alineatul (5) litera (a) din Regulamentul de bază] sau
- exemplarul este un exemplar prelucrat, care a fost achiziționat în urmă cu peste 50 de ani [articolul 4 alineatul (5) litera (b) din Regulamentul de bază].

Cu toate acestea, chiar dacă una dintre cele două condiții pentru o astfel de excepție este îndeplinită, autoritatea de gestionare are în continuare posibilitatea de a respinge cererea dacă, în consultare cu autoritatea științifică competentă, consideră că există alți factori referitori la conservarea speciei care se opun eliberării unui permis de import [articolul 4 alineatul (1) litera (e)].

Comisia recomandă ca, de la data publicării prezentelor orientări, statele membre să nu elibereze permise pentru importuri comerciale de fildeș brut.

De asemenea, Comisia recomandă ca, de la aceeași dată, statele membre să nu elibereze permise de import pentru exemplarele prelucrate.

În ceea ce privește comerțul, se vor putea aplica în continuare două excepții, în cazul în care autoritatea de gestionare din statul membru în cauză este încredințată că:

- articolul este un instrument muzical anterior anului 1975 sau
- articolul este o antichitate care datează dinaintea de 1947 vândută unui muzeu și o autoritate relevantă responsabilă cu patrimoniul cultural (cum ar fi ministerul de resort) confirmă faptul că are o mare importanță culturală, artistică sau istorică și susține tranzacția.

Evaluarea cererilor de import este echivalentă cu evaluarea cererilor de reexport și, prin urmare, ar trebui să se aplice, de asemenea, criteriile enumerate în secțiunea 5 litera (b) referitoare la eliberarea permiselor.

Permisele de import care autorizează importul de fildeș brut sau de exemplare din fildeș prelucrat în scopuri necomerciale pot fi eliberate în conformitate cu articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul de bază. Orice astfel de importuri necesită cel mai ridicat nivel de control, iar permisele ar trebui, ca regulă generală, să fie eliberate numai dacă autoritatea de gestionare este convinsă că nu există niciun risc ca aceste articole să fie comercializate. Pe baza datelor comerciale recente (importuri din Africa în UE în perioada 2016-2018), este clar că, în practică, astfel de importuri se efectuează fie în scopuri personale, fie constituie trofee de vânătoare, care nu pot fi comercializate ulterior după efectuarea importului. *Se recomandă ca în permisul de import să se menționeze în mod explicit limitarea conform căreia respectivele articole sunt destinate exclusiv uzului personal. Se poate utiliza următoarea mențiune: „Importul acestui exemplar este destinat exclusiv uzului personal. Articolul trebuie să rămână în proprietatea deținătorului prezentului permis. Acesta trebuie prezentat autorităților competente, la cerere”. Mențiunea este relevantă și pentru importul de trofee de vânătoare, deoarece acestea sunt articole destinate uzului personal.*

⁽²³⁾ Definiția exemplarului prelucrat include patru elemente, toate acestea trebuind să fie evaluate: articolul a fost produs/prelucrat înainte de 3 martie 1947; starea naturală a articolului a fost modificată în mod considerabil; articolul aparține în mod clar uneia dintre categoriile „bijuterii, obiecte decorative, artistice sau utilitare, instrumente muzicale” și poate fi utilizat fără a fi sculptat, prelucrat sau transformat; autoritatea de gestionare din statul membru în cauză este încredințată că articolul a fost dobândit în aceste condiții. A se vedea Orientările privind exemplarele prelucrate în temeiul Regulamentelor UE privind comerțul cu specii sălbatice de faună și floră, JO C 154, 17.5.2017, p. 15.

Atunci când evaluează cereri având ca obiect importul de trofee de vânătoare, autorităților de gestionare li se reamintește să ia în considerare cele mai recente avize științifice (faptul că există un „aviz de comerț nedăunător” sau lipsa unui astfel de aviz) furnizate de Grupul de analiză științifică.

Utilizarea comercială a trofeelor de vânătoare de elefanți după importul în UE este interzisă, indiferent de originea elefantului ⁽²⁴⁾. Aceste trofee trebuie să rămână în posesia vânătorului.

Pe lângă derogarea privind importurile comerciale descrisă mai sus, autoritățile de gestionare pot, de asemenea, să elibereze un permis de import dacă sunt încredințate că articolul:

1. face parte dintr-un schimb autentic de bunuri culturale între instituții cu reputație recunoscută (de exemplu, muzee) sau
2. este o amintire de familie care este transportată în cadrul unei mutări a familiei sau
3. este mutat în scopuri științifice, educaționale sau de asigurare a respectării legii.

Pentru a evalua în continuare condițiile în care un astfel de comerț poate să fie autorizat, se recomandă ca statele membre ale UE să aplice orientările privind prezentarea unor „dovezi care demonstrează dobândirea legală”, prevăzute în anexa I la prezentul document, și orientările privind „marcarea, înregistrarea și alte cerințe pentru eliberarea certificatelor”, prevăzute în anexa II la prezentul document.

8. Coordonarea în cadrul statelor membre ale UE și coordonarea între statele membre ale UE, precum și coordonarea acestora cu țările terțe

În cazul în care autoritățile regionale sau locale de gestionare a CITES sunt responsabile cu eliberarea documentației CITES, se recomandă ca statele membre să se asigure că aceste autorități raportează autorității centrale de gestionare a CITES toate cererile depuse pentru obținerea de certificate de reexport și de certificate intra-UE. Această raportare ar asigura atât verificarea coordonată a dobândirii legale, cât și coerența în materie de evaluare a cererilor. Instituirea unor baze de date naționale în care să se stocheze informațiile relevante ar putea să contribuie la realizarea acestui obiectiv.

În plus, se pot aplica restricții/controale suplimentare în ceea ce privește reexporturile către anumite țări/teritorii care au introdus măsuri interne mai stricte în materie de comerț cu fildeș, cum ar fi China, RAS Hong Kong și Statele Unite ale Americii. Înainte de a elibera un certificat de reexport pentru fildeș, statelor membre în cauză li se recomandă insistent să îi informeze pe solicitanți cu privire la posibilitatea ca în țara de destinație să fie în vigoare măsuri interne mai stricte. Solicitantului îi revine responsabilitatea de a verifica în ce condiții se importă fildeșul în țara de destinație.

Dacă dorește, un stat membru poate, de asemenea, să informeze autoritățile CITES din țara de destinație, astfel încât acestea să poată verifica dacă importul respectivului exemplar este în concordanță cu reglementările existente.

În cazul în care un certificat intra-UE eliberat de un stat membru al UE este prezentat ca dovadă a dobândirii legale, în scopul obținerii unui certificat de reexport (numai pentru instrumentele muzicale anterioare anului 1975) sau în contextul depunerii unei cereri pentru obținerea unui certificat intra-UE, statul membru care tratează cererea este încurajat să verifice valabilitatea certificatului pentru comerț în interiorul UE, consultând statul membru care l-au eliberat.

Atunci când o autoritate de gestionare primește o cerere având ca obiect fildeș brut, în cazul în care identitatea restauratorului profesionist este cunoscută, dar acesta se află într-un alt stat membru, statul membru emitent este încurajat să contacteze statul membru de destinație pentru a verifica dacă există eventuale motive care s-ar opune emiterii certificatului.

9. Rezumatul regimului UE care reglementează comerțul cu fildeș

Tabelul următor compară „vechiul” regim și „actualul” regim al UE privind comerțul cu fildeș:

- **vechiul regim** - regimul în vigoare înainte de publicarea prezentului document de orientare și a Regulamentului (UE) 2021/2280 al Comisiei;
- **actualul regim** - normele în vigoare de la publicare ⁽²⁵⁾.

⁽²⁴⁾ Această interdicție se aplică populațiilor de elefanți incluse atât în anexa A, cât și în anexa B, deoarece schimburile cu trofee de vânătoare ale speciilor incluse în anexa B se pot efectua numai în scopuri necomerciale (a se vedea adnotarea din anexa B la Regulamentul de bază; adnotarea menționată include populațiile de elefanți din Botswana, Namibia, Africa de Sud și Zimbabwe).

⁽²⁵⁾ Termenul „suspendat” este utilizat în prezentul tabel în cazul în care măsura a fost introdusă prin prezentele orientări sau prin orientările anterioare. Termenul „interzis” se referă la obligațiile prevăzute în Regulamentul de bază și/sau CITES.

Pentru detalii, consultați regulamentele privind comerțul cu specii sălbatice de faună și floră și secțiunile relevante din prezentele orientări.

	Comerțul în interiorul UE în scopuri comerciale		Reexportul din UE în scopuri comerciale		Importul în UE în scopuri comerciale	
	Vechiul regim	Actualul regim	Vechiul regim	Actualul regim	Vechiul regim	Actualul regim
Fildeș brut	Autorizare de la caz la caz posibilă pentru articole anterioare anului 1990 /1975 – certificat obligatoriu	Suspendat, autorizare posibilă de la caz la caz în scopul reparării instrumentelor muzicale sau a antichităților care datează dinainte de 1947 și au o mare importanță culturală, artistică sau istorică ⁽²⁶⁾ – certificat obligatoriu, specific fiecărei tranzacții	Suspendat	Suspendat (nicio modificare)	Autorizare posibilă de la caz la caz pentru antichități care datează dinainte de 1947 sau pentru articole reimportate anterioare anului 1975 – permis obligatoriu	Suspendat
Fildeș prelucrat: articole din fildeș dobândite în perioada 1975-1990 – „anterioare anexei I”	Autorizare posibilă de la caz la caz –certificat obligatoriu	Suspendat	Interzis	Interzis (nicio modificare)	Interzis	Interzis (nicio modificare)
Fildeș prelucrat: articole din fildeș dobândite în perioada 1947-1975 – „anterioare convenției”		Suspendat, autorizare posibilă de la caz la caz pentru instrumente muzicale - certificat obligatoriu	Autorizare posibilă de la caz la caz - certificat obligatoriu	Suspendat, autorizare posibilă de la caz la caz pentru instrumente muzicale – certificat obligatoriu	Autorizare posibilă de la caz la caz numai pentru reimporturi - permis obligatoriu	Suspendat, autorizare posibilă de la caz la caz pentru instrumente muzicale – permis obligatoriu
Articole prelucrate anterioare anului 1947 (antichități)	Autorizat - nu este necesar să se dețină un certificat	Autorizare posibilă de la caz la caz -certificat obligatoriu		Suspendat, autorizare posibilă de la caz la caz pentru instrumente muzicale și antichități vândute muzeelor - certificat obligatoriu	Autorizare posibilă de la caz la caz - permis obligatoriu	Suspendat, autorizare posibilă de la caz la caz pentru instrumente muzicale și antichități vândute muzeelor - permis obligatoriu

⁽²⁶⁾ Antichitățile care datează dinainte de 1947 și au o mare importanță culturală, artistică sau istorică, care sunt deținute de un muzeu sau de o instituție publică și care îndeplinesc condiția ca o autoritate relevantă responsabilă cu patrimoniul cultural (adică ministerul de resort) să confirme faptul că au o mare importanță culturală, artistică sau istorică și să susțină necesitatea reparării lor cu fildeș.

ANEXA I

Dovezi care demonstrează dobândirea legală*Considerații generale*

Atât în cazul certificatelor de reexport, cât și în cazul certificatelor intra-UE este **responsabilitatea solicitantului să demonstreze autorității** CITES din statul membru al UE în cauză că sunt respectate condițiile pentru eliberarea documentelor și, în special, că **exemplarele din fildeș au fost dobândite în mod legal**²³.

Statele membre vor trebui să **evalueze dovezile** furnizate de solicitant **în fiecare caz**.

Cu toate că este clar că dobândirea legală trebuie să fie demonstrată în toate cazurile, statele membre ar trebui să aibă în vedere aplicarea unei **abordări bazate pe riscuri atunci când evaluează cererile** de import de fildeș, de reexport de fildeș sau de comerț cu fildeș în interiorul UE.

Tranzacțiile pot face obiectul unor niveluri diferite de control, în funcție de diversele aspecte ale fildeșului care urmează să fie importat/reexportat/comercializat:

- cantitatea;
- forma sa (de exemplu, antichități, fildeș prelucrat sau fildeș brut);
- circumstanțele în care fildeșul a fost dobândit inițial (de exemplu, în cadrul unei tranzacții comerciale sau ca dar/moștenire) și
- data la care a fost dobândit inițial.

Statele membre vor trebui să recurgă la marja lor de apreciere atunci când stabilesc, în funcție de natura tranzacției, tipul/cantitatea de dovezi necesare în sprijinul cererii.

Este important de remarcat faptul că tipul de dovadă a provenienței legale va depinde de modul de dobândire. De exemplu:

- Dacă produsul din fildeș a fost importat chiar de către solicitant înainte de intrarea în vigoare a convenției:
 - a) este posibil ca solicitantului să i se ceară să dovedească faptul că a locuit sau a lucrat în țara exportatoare.

Printre dovezi se pot număra fotografii vechi, contracte, extrase dintr-un certificat de naștere, extrase din registrul de evidență a populației sau o declarație dată de solicitant și/sau de alți membri ai familiei;
 - b) solicitantul va trebui să demonstreze că articolul din fildeș a fost dobândit/importat în mod legal în UE (a se vedea secțiunea de mai jos intitulată *Tipuri de dovezi*).
- Dacă articolul din fildeș a fost achiziționat (în mod legal) în UE, solicitantul trebuie să demonstreze că acest lucru s-a întâmplat înainte de 1975 sau că articolul a fost dobândit în temeiul derogării anterioare privind exemplarele prelucrate anterioare anului 1947 (a se vedea secțiunea de mai jos intitulată *Tipuri de dovezi*).

Tipuri de dovezi

Ca regulă generală, următoarele dovezi ar trebui să fie preferate în sprijinul cererilor de certificate de reexport și de certificate intra-UE:

- **certificatul de comerț intra-UE**. Într-un astfel de caz, statul membru al UE care a eliberat certificatul ar trebui să fie consultat pentru a verifica validitatea acestuia.

Dacă informațiile furnizate în certificatul intra-UE sunt neclare sau dacă există îndoieli/preocupări referitoare la valabilitatea certificatului/legalitatea fildeșului, ar trebui să se ceară informații suplimentare din partea solicitantului și/sau a autorității care a eliberat respectivul certificat.

Ar putea fi solicitate dovezi suplimentare dacă, de exemplu, certificatul nu are marcaje de identificare (de exemplu, fotografii, detalii descriptive, informații privind greutatea/lungimea colților) sau este foarte vechi.

Statele membre pot solicita orice dovadă care să furnizeze detalii suplimentare privind articolul și istoricul acestuia care nu au fost deja menționate în certificatul intra-UE. De asemenea, ar putea să solicite – în special dacă certificatul este specific tranzacției – o chitanță sau un act de transfer care să arate că actualul proprietar a dobândit exemplarul direct de la deținătorul certificatului;

- **rezultatele datării cu carbon radioactiv/analizei izotopice** pentru a stabili vechimea (și originea) exemplarului ⁽¹⁾, ținând seama de faptul că stabilirea vechimii nu este suficientă în sine pentru a dovedi dobândirea legală;
- **avizul unui expert**, și anume stabilirea motivată a vechimii de către un expert independent recunoscut, de exemplu o persoană afiliată unei universități/unui institut de cercetare, un consultant în instanță/expert judiciar sau un expert autorizat/recunoscut ⁽²⁾.

Avizele experților pot fi considerate dovezi satisfăcătoare atât pentru fildeșul prelucrat, cât și pentru cel neprelucrat (de exemplu, dacă nu se poate recurge la analiza criminalistică). În cazul antichităților din fildeș prelucrat, stabilirea vechimii se poate face pe baza stilului de sculptare și a tehnicilor artisanale utilizate. Avizele experților trebuie să fie justificate în mod corespunzător și să ofere explicații cu privire la elementele de stil, tehnicile artisanale etc. care au fost luate în considerare și au fost decisive pentru atingerea la respectiva concluzie.

În cazul în care dovezile descrise mai sus **nu sunt disponibile**, solicitanților ar trebui să li se ceară să prezinte o **combinație de alte tipuri de dovezi pentru a demonstra** că au dobândit în mod legal fildeșul (a se vedea alte tipuri de dovezi, prezentate mai jos). Statele membre ar trebui să impună solicitantului să furnizeze în sprijinul cererii sale cât mai multe tipuri de dovezi posibil.

Printre **alte tipuri de dovezi** care pot constitui o **probă satisfăcătoare a dobândirii legale** se numără următoarele (de preferință, o combinație a acestora):

- pentru „exemplarele prelucrate” care conțin fildeș, un document din partea unui expert autorizat/recunoscut;
- o chitanță sau o factură, un act de donație sau documente de moștenire, cum ar fi un testament;
- fotografiile vechi ale articolului din fildeș (care să aibă o dată, să înfățișeze o persoană ușor de recunoscut sau să fie făcute la locul de origine), un permis de vânatoare vechi (sau alte documente referitoare la vânatoare), documente de asigurare, scrisori sau documente publice vechi (cum ar fi articole de presă sau alte rapoarte/publicații originale care să ofere dovezi cu privire la proveniența exemplarelor);
- alte dovezi auxiliare care să susțină afirmația privind dobândirea legală, cum ar fi dovada că persoana care a dobândit exemplarul a lucrat în locul în care a fost dobândit fildeșul (de exemplu, în Africa) sau copii ale ștampilelor din pașaport;
- o declarație/o declarație pe proprie răspundere a unui martor sau o declarație semnată de proprietar. Statele membre pot să ceară solicitantului să prezinte o declarație pe proprie răspundere în sprijinul certificatului eliberat, care să menționeze că este conștient de consecințele unei declarații false. O declarație/o declarație pe proprie răspundere a unui martor ar trebui să fie susținută și de alte dovezi, cum ar fi fotografiile sau chitanțe/facturi;
- pentru exemplarele prelucrate sau instrumentele muzicale fabricate în UE, o confirmare din partea producătorului ori a unui expert conform căreia instrumentul a fost fabricat pe teritoriul unui stat membru al UE înainte de data includerii pe lista CITES relevantă.

Dacă, după examinarea dovezilor furnizate de un solicitant în sprijinul cererii sale de reexport sau de eliberare a unui certificat intra-UE, există încă **îndoieli cu privire la faptul că fildeșul a fost dobândit în mod legal**, statele membre ar trebui să aibă în vedere consultarea unui **expert independent** sau solicitarea unei **analize criminalistice** pentru a verifica vârsta exemplarului. În acest caz, costurile ar trebui să fie suportate de către solicitant.

⁽¹⁾ Orientările UNODC oferă o imagine de ansamblu asupra opțiunilor disponibile în materie de teste de laborator, precum și îndrumări referitoare la prelevarea de eșantioane în scopul testării, inclusiv o listă a echipamentelor și a materialelor necesare pentru prelevarea de probe de fildeș [a se vedea UNODC. (2014) *Guidelines on Methods and Procedures for Ivory Sampling and Laboratory Analysis*. (Orientări privind metodele și procedurile de eșantionare și de analiză de laborator a fildeșului), Organizația Națiunilor Unite, New York, în special secțiunea 14.2.2 *Izotopi* (pagina 30 și următoarele și pagina 46), disponibile la adresa https://www.unodc.org/documents/Wildlife/Guidelines_Ivory.pdf].

Cf. și site-ul web www.ivoryid.org.

⁽²⁾ Dacă se recurge la avize ale experților puse la dispoziție de judecători, este posibil să apară conflicte de interese. Acest aspect trebuie analizat cu atenție.

ANEXA II

Marcarea, înregistrarea și alte cerințe pentru eliberarea certificatelor

În temeiul dreptului UE, **marcarea permanentă a produselor din fildeș** nu este obligatorie înainte de acordarea unui certificat intra-UE, dar unele state membre solicită deja marcarea permanentă. În plus, permisele de import și certificatele de reexport vor fi eliberate de statele membre ale UE pentru anumite produse din fildeș numai dacă acestea sunt marcate. A se vedea articolul 64 alineatul (1) litera (d) și articolul 65 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 865/2006 al Comisiei și Rezoluția CITES 10.10 (Rev. CoP 17) care încurajează, de asemenea, marcarea „colți[lor] întregi de orice dimensiuni și [a bucăților] de fildeș tăiate care măsoară cel puțin 20 de centimetri în lungime și cântăresc cel puțin un kilogram”.

În acest context, se recomandă ca statele membre să aibă în vedere **marcarea** permanentă:

- (i) a colților întregi de orice dimensiuni și
- (ii) a bucăților de fildeș tăiate care măsoară cel puțin 20 de centimetri în lungime și cântăresc cel puțin un kilogram.

Marcarea permite corelarea unui certificat cu exemplarele din fildeș în cauză și îmbunătățește trasabilitatea în cadrul sistemului.

Se recomandă ca această marcă să se **efectueze în conformitate cu Rezoluția CITES 10.10 (Rev. CoP 17)**: „colții întregi de orice dimensiuni și bucățile de fildeș tăiate care măsoară cel puțin 20 de centimetri în lungime și cântăresc cel puțin un kilogram să fie marcate cu poansoane, cu cerneală permanentă sau utilizând alt mijloc de marcă permanentă, folosind următoarea formulă: codul ISO format din două litere al țării de origine, ultimele două cifre ale anului / numărul de serie aferent anului / și greutatea în kilograme (de exemplu, KE 00/127/14). Este recunoscut faptul că diversele părți au sisteme diferite de marcă și pot aplica practici diferite pentru a specifica numărul de serie și anul (care poate fi anul de înregistrare sau de recuperare, de exemplu), dar că toate sistemele trebuie să aibă ca rezultat atribuirea unui număr unic fiecărei bucăți de fildeș marcat. Acest număr ar trebui să fie amplasat la marginea marcajului, în cazul colților întregi, și evidențiat cu o culoare.”

Rezoluția menționează că marcajul ar trebui să indice țara de origine; dacă această țară nu este cunoscută atunci când un stat membru al UE efectuează marcarea fildeșului, codul ISO indicat ar trebui să fie cel al țării care efectuează marcarea. Statele membre pot considera oportun să se prevadă că deținătorul/proprietarul fildeșului suportă costurile marcării permanente.

Odată ce produsul a fost marcat permanent, codul ar trebui să fie introdus într-o **bază de date electronică**, pentru a facilita viitoarele verificări, împreună cu numărul certificatului și cu toate informațiile relevante, cum ar fi lungimea, greutatea și statutul anterior convenției.

Informațiile ar trebui să fie înregistrate la nivel național, în cazul în care este posibil. Dacă informațiile sunt înregistrate la nivel regional/local, ar trebui să existe mecanisme pentru schimbul de informații cu autoritatea centrală (națională) CITES / pentru supravegherea de către autoritatea centrală (națională) CITES. După marcă, se recomandă, de asemenea, ca articolele să fie **documentate fotografic** și ca documentele și fotografiile să fie păstrate împreună.

Statele membre au raportat că au întâmpinat dificultăți în ceea ce privește **verificarea valabilității certificatelor intra-UE**, fapt care îngreunează confirmarea identității exemplarului în cauză (pentru colții în stare brută). Pentru a soluționa aceste probleme, se recomandă statelor membre:

- să solicite **documentația fotografică** a exemplarelor din fildeș (în special pentru colții întregi în stare brută) și, în cazul în care sistemele naționale permit acest lucru, să se asigure că fotografiile sunt anexate/atașate

la respectivul certificat intra-UE. Fotografiile ar trebui să fie scanate și păstrate împreună cu documentele referitoare la certificatul eliberat.

Printre caracteristicile care ar putea fi documentate (și care ar putea contribui la identificare) se numără:

- coloritul;
- fisurile sau alte deteriorări;
- curbura colțului;
- baza colțului (de exemplu, tăiată regulat sau neregulat).

Ar fi utile fotografii ale întregului colț și ale bazei colțului. În cazul în care colțul conține un element gravat, ar trebui să se includă, de asemenea, o fotografie care să evidențieze detaliile și poziția elementului gravat pe colț. Fotografiile fildeșului pentru care se eliberează un certificat sunt deosebit de importante în cazul în care fildeșul nu a fost marcat;

- să includă în certificat detalii cu privire la modul în care au fost măsurate greutatea și lungimea articolului din fildeș, precum și circumferința la bază a acestuia.

În ceea ce privește *greutatea*, ca informații relevante ar trebui să se precizeze momentul când a fost stabilită aceasta (dacă articolul a fost cântărit la momentul eliberării certificatului sau dacă s-au folosit informații mai vechi privind greutatea) și dacă greutatea include eventualele elemente atașate colțului (cum ar fi un înveliș de protecție care acoperă baza sau un sistem de fixare a colțului pe perete) care ar fi putut fi scoase pentru respectiva cântărire.

În ceea ce privește *lungimea*, ca informații relevante ar trebui să se precizeze dacă lungimea menționată este cea exterioară sau cea interioară și dacă aceasta a fost calculată de la vârf la bază (sau în alt mod);

- să înregistreze atât **numărul de articole** în cauză, cât și **cantitatea în greutate** (kg) (deoarece dimensiunile exemplarelor variază în mod considerabil).
-

IV

(Informări)

INFORMĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI ORGANISMELE
UNIUNII EUROPENE

COMISIA EUROPEANĂ

Rata de schimb a monedei euro ⁽¹⁾

29 decembrie 2021

(2021/C 528/04)

1 euro =

Moneda	Rata de schimb	Moneda	Rata de schimb		
USD	dolar american	1,1303	CAD	dolar canadian	1,4486
JPY	yen japonez	129,97	HKD	dolar Hong Kong	8,8127
DKK	coroana daneză	7,4365	NZD	dolar neozeelandez	1,6625
GBP	lira sterlină	0,84115	SGD	dolar Singapore	1,5309
SEK	coroana suedeză	10,2608	KRW	won sud-coreean	1 341,06
CHF	franc elvețian	1,0380	ZAR	rand sud-african	17,9471
ISK	coroana islandeză	147,40	CNY	yuan renminbi chinezesc	7,1994
NOK	coroana norvegiană	9,9883	HRK	kuna croată	7,5200
BGN	leva bulgărească	1,9558	IDR	rupia indoneziană	16 112,32
CZK	coroana cehă	24,958	MYR	ringgit Malaiezia	4,7269
HUF	forint maghiar	370,22	PHP	peso Filipine	57,592
PLN	zlot polonez	4,6037	RUB	rubla rusească	83,5863
RON	leu românesc nou	4,9499	THB	baht thailandez	37,888
TRY	lira turcească	14,1525	BRL	real brazilian	6,3824
AUD	dolar australian	1,5638	MXN	peso mexican	23,2544
			INR	rupie indiană	84,3880

⁽¹⁾ Sursă: rata de schimb de referință publicată de către Banca Centrală Europeană.

ISSN 1977-1029 (ediție electronică)
ISSN 1830-3668 (ediție tipărită)

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURG

RO